

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,150

PENKTADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 25, 1953, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXII

Plieno darbininkų unijos nariai klausosi savo unijos lyderių kalbų konferencijoje, kuri buvo sušaukta Montreali le nustatymui unijos veikimo linijos. Buvo nutarta reikalauti algų pakėlimo, taipgi palaikyti aukso kasėjus, kurie streikuoja.

Ragina Unijas Reikalauti Algų Pakėlimo, Kad Išvengus Krizio

MONTREAL. — Kanados Darbininkų Kongresas savo konvencijoje priėmė rezoliuciją, kurioje akstinamos visos unijos reikalauti algų pakėlimo, kad išvengus krizio.

Konvencija pabrėžia, kad prekių perteklius Kanadoje nuolat auga už tai, kad produkcija pralenkia darbininkų uždarbius. Kitaip sakant, darbininkai gauna mažiau atlyginimą, nepajėgia išpirkti, ką jie pagamina, ir tokiu būdu kaupiasi perteklius.

Kada yra prekių perteklius, negalima jų išparduoti, įmonės pradeda mažinti gamybą, o ryšys su tuo atleidžia dalį darbininkų. Atsidūrę į bedarbių eiles, darbininkai dar mažiau įperka. Ir taip diena po dienos auga krizis.

Kongresas reikalauja, kad visi darbininkai stengtųsi gauti didesnes algas ir tokiu būdu sustiprinti perkamąją pajėgą. Tik tokiu būdu galima palaikyti darbus dirbtuvėse.

Kapitalistinė spauda bando nuginčyti, sakydama, kad prekių perteklius atsiranda tuomet, kada darbininkai per daug uždirba, bet didelio proto nereikia, kad supratus, kaip negražiai ji meluoja.

Juk juo daugiau darbininkas uždirba, tuo daugiau jis perka. Sakysim, kad nekuriuos įmonės, negalėdamos mokėti tokių algų, kokių darbininkai reikalauja, užsidaro. Juk tuomet dar didesnis nedateklus prekių susidarytų.

Prekių pertekliui sumažinti yra tik du keliai: eksportas į užsienį ir algų pakėlimas. Bet eksportas irgi turi ribas. Juk gražon reikia importuoti. Kas importą išpirks? Aukštesnės algos yra geriausias būdas kriziu kelią pastoti.

Ar Kanadoje auga krizis? Taip. Tekstilės, farmų mašinų ir kitos industrijos atleidžia darbininkus tūkstančiais. Anglijos industrija pergyvena didelį merdėjimą. Tas pasiekia ir kitas sritis.

Kongreso atsišaukimas labai laiku.

Duokit Atsakymą Karo Kurstytojams

TORONTO. — Šį sekmadienį, Massey Hall, įvyks mitingas, kuriame kalbės Dr. Endicott, Kanados Taikos Kongreso lyderis, aiškindamas pasaulinę situaciją ir nušviesdamas, kokius laimėjimus turėjo taikos judėjimas.

Šiame mitinge taipgi bus nušviesta reikšmė referendumo, kuris dabar vedamas po visą Kanadą.

Niekad reakciniai rateliai taip nebruzdėjo, kaip kad jie subruzdavo prieš šį referendumą. Dr. Endicott paaiškina, kodėl jie taip nusigando.

Mitingas prasidės 8 valandą vakaro. Laisvas įėjimas.

TSRS Padės Šiaurės Korėjai Atsistatyti

MASKVA. — Tarybų Sąjungos vyriausybė pranešė, kad ji duos didelę pagalbą Šiaurės Korėjai, kad ji galėtų atsistatyti.

Devynias dienas, ėjo derybos tarp Tarybų Sąjungos ir Šiaurės Korėjos. Šiaurės Korėjos vyriausybės delegacijai vadovavo premjeras Kim Il Sung.

Tarybų Sąjunga skiria Šiaurės Korėjos pagalbai 1,000,000,000 rublių (\$250,000,000). Tarybų Sąjunga siūlys Korėjon įrankius ir medžiagą, taipgi ir techniškus patarėjus. Šale statybos medžiagos, ji duos Šiaurės Korėjai ir prekių dėl gyventojų. Prie to, atideda išmokėjimą kreditų, kuriuos Šiaurės

Korėja gavo karo metu. Premjeras Malenkovas, kalbėdamas baliuje Šiaurės Korėjos delegacijai pagerbti, pareiškė, kad Jungtinių Valstijų valdantieji rateliai, neįsileisdami į Korėjos taikos konferenciją neutralių šalių, parodė nenorą įgyvendinti paliaubų sutartį.

Jis taipgi sakė, kad Korėjos karas parodė, jog senoji Azija (imperialistų išnaudojama) jau praėjo, bet agresyvūs rateliai dar vis nenori matyti tą.

Jis sulygino Azijos žmonių kovas su Amerikos revoliucija ir pridėjo:

“Ar galima šiais laikais rasti amerikietį, kuris saktų, kad 13 Šiaurės Amerikos kolonijų nutarimas panaikinti kolonialę priklausomybę ir sudaryti Jungtines Valstijas, kas buvo padaryta 175 metai atgal, nebuvo istorinis progresas?”

Tarybų Sąjungos pagalba Šiaurės Korėjai kur kas didesnė, negu amerikiečių Pietų Korėjai. Tiesa, Pietų Korėja ne taip sugriauta.

Pirmoj eilėj bus dedamos pastangos atstatyti elektros jėgaines ant Yalu upės, prie pat Kinijos, kurias amerikiečiai sunaikino.

Suimti 2 Premjerai 12 Kitų Lyderių

KAIRAS. — Egipto vyriausybės organai suėmė 2 buvusius premjerus ir 12 kitų politikierių, prie karaliaus valdžios buvusių vienu ar kitu laiku aukštais žmonėmis. Jie kaltinami suokalbyje nuversti Egipto valdžią su Noguibu priešakyje ir veikiausiai gražinti karalių Farouką.

Jie visi bus teisiami specialia teisme, sudarytame teisti revoliucinio režimo išdavikus.

Suimtųjų tarpe randasi lyderiai dviejų partijų, kurios savo laiku buvo labai galingos partijos. Suimtųjų tarpe yra Nahas, buvęs Wafdistų valdžios premjeru, ir jo žmona.

Didelės Masės už Kinijos Priėmimą

NEW YORK. — Tarybų Sąjungai pasiūlius, kad Kinija būtų priimta į Jungtines Tautas, amerikiečiai griežtai pasipriešino. 40 balsų prieš 10 (8 susilaikė) klausimas buvo atidėtas kitiems metams.

Bet pasirodo, kad amerikiečių bloke buvo mažiau žmonių atstovauta, negu tame, kuris balsavo už Kiniją.

Su Tarybų Sąjunga balsavo Švedija, Jugoslavija, Indija, Indonezija ir Burma. Sudėjus visų 10 šalių žmonių skaičių, pasidaro 700,000,000. Amerikiečių blokas toli gražu nesudarė tokio skaičiaus.

ISBANDĖ NAUJESNIUS ATOMINIUS GINKLUS.

MASKVA. — Tarybų Sąjunga išbandė naujų rūšių atomines bombas. Tarp jų buvo ir hidrogeninė bomba, daug sykių smarkesnė už paprastąją atom-bombą.

Tačiau Tarybų Sąjunga niekam negrumoja. Priešingai. Ji reikalauja per savo atstovą Višinskį, kad JT uždraustų visokias atomines bombas ir sumažintų ginklavimąsi.

Pasidairius po Kanada

CIO prezidentas Reutheris, kalbėdamas Montreale, pripažino, kad militarinė galia neišgelbės pasaulio nuo komunizmo.

Pusė pasaulio, sakė jis, kenčia alkį, o Amerika ir Kanada rūpinasi, kur dėti 2,729,000,000 bušelių kviečių.

Jei tuos kviečius atiduoti alkaniems, sako jis, būtų daugiau naudos, negu iš kanuolių ar H-bombų.

Plieno darbininkų unijos Toronto lokalas pasiūlė CCL konvencijai Montreale, kad Kanada prašytų Jungtines Valstijas priimti kaip 49-tą valstiją.

Skyriaus nariai mano, kad tada Kanados darbininkai gautų tokias pat algas, kaip Jungtinių Valstijų.

Konvencija, tačiau, atsisakė palaikyti pasiūlymą.

Išėjo iš kalėjimo Sam Carr, kurs 1949 metais, laike "šnipų" isterijos Kanadoje buvo nuteistas 6 metams kalėjimo.

Jis išbuvo kalėjime 4 metus ir 7 mėnesius. Likusi dalis buvo numušta už gerą užsilaikymą.

Jį pasitiko išėjus iš kalėjimo jo žmona, sūnus ir brolis.

Reporteriams pasakė, kad jis dar nežino, ką veiks išėjęs į laisvę.

Kanados farmų mašinų industrija brenđa į krizį. Vien Massey Harris atleido apie 2,000 darbininkų. Sandėliai esą užversti mašinomis, bet fermeriai biją pirkti jas, nes nežinia, kaip bus su jų kviečiais.

Farmeriams esą užtikrinta tikrai po 3 bušelius nuo akerio. Tai yra, tiek jie galės parduoti. O to neužteks pa-

dengti išlaidas. Tekstilės industrija taipgi smarkiai traukiasi.

Dukaborai, kurie buvo suminti už nuogų demonstracijų protestuojant prieš verdimą leisti vaikus į mokyklas, paskelbė bado streiką.

Už savaitės po to, kai jie pradėjo bado streiką, karališkoji policija patyrė, kad daugelis iš jų labai silpni. 13 moterų tiesiog nešė buvo įneštos į teismą. 57 vyrai taipgi pasirodė labai silpni.

Policija planuojanti maitinti juos per prievartą.

Kanados Taikos Kongreso

Amerikiečių Doleriai Nieko Nereiškia Negyviems, Sako Bedfordo Kunigaikštis

TORONTO. — Kanados Taikos Kongresas buvo užkvietas žymų Britanijos pėta, Bedfordo kunigaikštį, atvykti į Kanadą ir pasakyti prakalbas. Kadangi jo sveikata neleidžia jam keliauti taip toli, jis atsiuntė kopiją savo kalbos, kurią jis būtų pasakęs kanadiečiams, jeigu jis būtų galėjęs atvykti.

Savo kalboj i kanadiečius, Bedfordo kunigaikštis daugiausia liečia taikos klausimus.

Kas liečia idėją, kad didieji vadai turėtų draugišką pasitarimą, kunigaikštis sako:

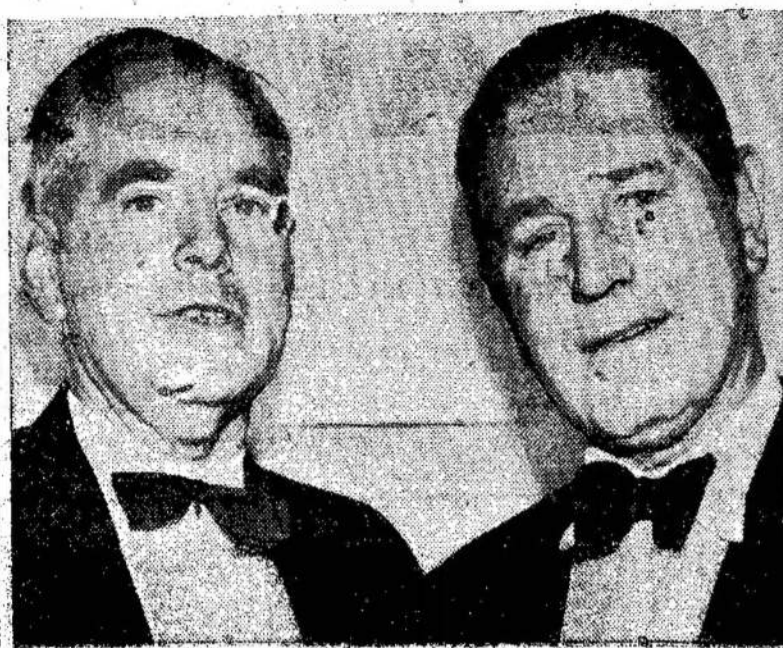
"Aš turiu prisipažinti, kad praeityje aš nebuvau pono Čiorčilo rėmėjas, neigi aš laisviau ji taikos žmogumi, bet aš manau, kad pastarasis jo pasiūlymas susitikti su Tarybų Sąjungos lyderiais yra išmintingas ir pritinkas diplomatui, o labai prastas atsiliepiamas, kurį jis gavo, ypač Amerikoje, yra labai peikti-

referendumas, kaip atrodo, bus pasekmingas, nežiūrint didžiausios opozicijos iš visų pusių.

Pirmieji pranešimai, kuriuos Kongresas gauna, rodo, kad žmonės nori pareikšti savo balsą. O čia geriausia progą. Galima slaptu balsavimu pasakyti karo kurstytojams, kad žmonės nori matyti didžiausias jėgas konferencijoje, tariantis, kaip išlyginti nesuipratimus, o ne naikinantis atominėmis bombomis.

Torontiečiai kviečiami į mitingą Massey Hall šio mėnesio 27, kuriame Dr. Endicott apibūdins pasaulinę situaciją, taikos judėjimo atsiekimus ir šio referendumo reikšmę.

Kanadietis

Torontė įvyko steigiamasis Kanados Diabetikų Asociacijos susirinkimas, kuriame dalyvavo daugelis medicinos

specialistų, jų tarpe ir iš užsienio. Čia matote svečius Dr. J. Hoet, iš Belgijos, ir Dr. R. Lawrence, iš Anglijos.

įvertinimu moderniško karo pavojaus ir jo žalos".

Ragindamas kanadiečius būti savistoviais, nebijoti veikti neprigulmingai, Bedfordo kunigaikštis sako:

"Nebijokit stovėti ant savo kojų, jei yra reikalas, laikytis nepriklausomos linijos pasauliniuose reikaluose".

Jis esąs girdėjęs, kad kanadiečiai bijo nusidėti amerikiečiams dėl finansinių ir ekonominių išrokavimų. Dėl to jis štai ką sako:

"Aš norėčiau priminti kanadiečiams, kad yra svarbesnių dalykų, negu amerikiečių doleriai, o vienu iš svarbiausių dalykų yra daryti tą, kas yra išmintinga ir teisinga. Taipgi neužmirškite, kad amerikoniški doleriai negerai žuvusiems, o kad daug Kanados sūnų ir dukterų žus, jeigu nevaldoma Amerikos valstybininkų paikystė iš-

šauks atominį karą, tai nereikia abejoti".

Bedfordo kunigaikštis sako tikrą tiesą.

Susijungė Dvi Žymios Kompanijos

TORONTO. — Čia įvyko nepaprastos "vestuvės". Massey Harris ir Harry Ferguson kompanijos susijungė. "Deal" apima \$16,000,000.

Harris Ferguson savo laiką buvo Henry Fordo partneris. Ferguson kompanija yra britiška kompanija.

Massey Harris kompanija superka Fergusonso inventorių, sumokėdama Fergusonui šėrais. Taip tai Fergusonas pasidaro Massey Harris dalininkas.

"Jaunavedžiai" teigia, kad to pasekoj farmų mašinerija bus pigesnė.

Isigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Nominis Karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAL. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONES. Parašė M. Iinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ŽMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškatis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmoniui. Kaina \$1.00.

POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 cent.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Karališkoji arba federalė policija suėmė 148 dukaborus Britų Kolumbijoj ir suvarė juos į kempes. Jie kaltinami

negražių elgesiu (nuogų demonstracija). Jų vaikus, kurių susidarė 80, paėmė valdžios įstaiga globoti. Suim-

tieji gali būti pasodinti ka- lėjime bent trims mėnams. Čia matote dalį tų suimtų dukaborų prie kempų.

TA

Plečiamas Likėnų Ki

BIRŽAI tas išgars siais šalti metais jū mas ir tū riausių šė sėkmingai kai, o tai skrandžio kitomis li

Siais m naujas ša duo tinka džio susir

Aukštas

Didelius mėjimus "Komunar šinų fabril metu įmor centų da negu praė įvykdytas dalių trak žemės ūki nis planas

Siomis kolektyvui tuvos TSR ir LKP Ce einamoji o taip pa premija už šumo, pr rodiklius, šių metų miausiu r būti įsisa mo komb kombaina: pes tiek d žuose dur kasimo kc bus gamin

Kolūkiet

JURBA mų" žemė rys J. Lau nomis baig ną gamini gui dengti pagalba g 5 tūkstan padėjo k kams pas darbus. M mi ir kolū Nesenia atidavė ko vo sukons dirbimo st varo mažo lis. Jomis rius stalių pe kaltavi zeravimą, vimą. Rac radėjo) p lės pakeič J. Lauri toriniai d ūkiui tūks suomenini

TARYBŲ LIETUVOJ

Plečiamas Likėnų Kurortas

BIRŽAI. — Likėnų kurortas išgarsėjo savo gydomaisiais šaltiniais. Pastaraisiais metais jis smarkiai plečiamas ir tampa vienu iš geriausių šalies kurortų. Čia sėkmingai gydomi reumatikai, o taip pat sergantieji skrandžio, kepenų, liaukų ir kitomis ligomis.

Šiais metais čia surastas naujas šaltinis, kurio vanduo tinka sunkiems skrandžio susirgimams gydyti.

Aukštas Apdovanojimas

Didelius gamybinius laimėjimus pasiekė Vilniaus "Komunaro" žemės ūkio mašinų fabriko kolektyvas. Šiuo metu įmonė išleidžia 40 procentų daugiau produkcijos, negu praėjusiais metais. Jau įvykdytas eilės atsarginių dalių traktoriams ir kitoms žemės ūkio mašinoms metinis planas.

Šiomis dienomis įmonės kolektyvui buvo įteikta Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir LKP Centro Komiteto perleiamoji Raudonoji vėliava, o taip pat pirmoji piniginė premija už aukštus darbo našumo, produkcijos kokybės rodiklius, pasiektus antrame šių metų ketvirtyje. Artimiausiu metu fabrike turi būti įsivinta durpių kasimo kombainų gamyba. Šis kombainas galės kasti durpes tiek dideliuose, tiek mažuose durpynuose. Durpių kasimo kombainai Lietuvoje bus gaminami pirmą kartą.

A. Zaugra

Kolūketis Išradėjas

JURBARKAS. — "Vertimų" žemės ūkio artelės narys J. Laurinaitis šiomis dienomis baigė konstruoti mašiną gaminti malksnoms stogui dengti. Per dieną su jos pagalba galima paruošti iki 5 tūkstančių malksnų. Tai padėjo kolūkio stovybininkams paspartinti statybos darbus. Malksnomis dengiami ir kolūkiečių namai.

Neseniai drg. Laurinaitis atidavė kolūkio staliams savo sukonstruotas medžio apdirbimo stakles. Šias stakles varo mažo pajėgumo variklis. Jomis galima atlikti įvairius stalių darbus, tamė tarpė kaltavimą, obliavimą, frezeravimą, grėžimą ir špuntavimą. Racionalizatoriaus (išradėjo) pagamintosios staklės pakeičia dešimtį stalių.

J. Laurinaičio racionalizatoriniai darbai sutaupo kolūkiui tūkstančius rublių visuomeninių lėšų.

Naujas Vilniuje Technikumas

Spartus verslinės kooperacijos įmonių augimas reikalauja daug kvalifikuotų kadry. Specialistus mūsų respublikoje esančioms verslinės kooperacijos įmonėms ruoš Vilniuje atidarytas naujas technikumas. Technikume bus ruošiami siuvimo gamybos, keramikos rišamųjų statybinių medžiagų technikai-technologai ir buhalteriai.

Mokslas naujajame technikume prasidės nuo rugsėjo mėnesio 10. dienos.

G. Dmitrijeva

Naujas Meninis Filmas

Rašytojai J. Baltušis ir V. Miliūnas sukūrė scenarijų trumpametražinei kino komedijai "Oi jūs grybai, grybai!"

Kino filmą stato Lietuvos kino studija. Jame dalyvauja respublikos dramos teatro artistai.

Naujos Statybos Kolūkiuose

JURBARKAS. — Rajono kolūkiai, pasinaudodami suteiktais valstybiniais kreditais, vykdo plataus užmojo statybas. Viso rajono kolūkiuose pagal tipinius projektus statoma 11 kaulidžių, 9 karvidės, nemažai arklidžių, paukštidžių ir grūdų sandėlių. Statybose kasdien dalyvauja apie 400 kolūkiečių.

Mechanizuoti g y v ulininkystės pastatai baigiami statyti "Gegužės Pirmosios", "Pirmyn" ir "Pirmūno" kolūkiuose. "Tėvynės" kolūkyje statoma didžiausia rajone 4 eilių karvidė dėl 260 karvių. Dauguma šių pastatų iki 36-tųjų Didžiojo Spalio metinių bus perduoti naudojimui.

Eilėje kolūkių išplanuotose gyvenvietėse statomi nauji namai kolūkiečiams. Iki metų pabaigos bus baigta statyti 40 namų. Šį mėnesį aštuonios "Vertimų" kolūkio šeimos persikelia į naująją gyvenvietę.

Jau baigia šių metų tyrimo darbus Geologijos ir geografijos instituto suorganizuota jūrinė-geologinė ekspedicija. Šios ekspedicijos dalyvių uždavinys buvo iširti Lietuvos TSR Baltijos jūros paplūdimio ir priekrantinio dugno ruožo formavimosi dėsningumas. Surinkta vertinga faktinė medžiaga kranto zonos vystymuisi pažinti.

V. Gudelis

Juzė Rimkienė, Dotnuvos srities Aušros kolūkio daržininkė, renka agurkus, kurie gausiai užderėjo.

500 Išradimų Pasiūlymų

NAUJOJI VILNIA. — Dažymo aparatų racionalizacijos ir išradimų biuras gavo 500-tąjį racionalizatorinį pasiūlymą. Pasiūlymo autorius yra mechaninio cecho meistras drg. Veitenko. Jis pasiūlė pakeisti dažų purkštuvu 0,19 konstrukcija. Tai yra šeštasis patobulinimas, kurį padarė meistras.

Daug vertingų racionalizatorinių pasiūlymų davė instrumentinio cecho frezuotojas drg. Gorožankinas.

Kūrybinis dažymo aparatų gamyklos kolektyvo darbas per keletą metų davė įmonei apie 2 milijonus rublių ekonomijos.

Bendrabutis Aspirantams

Šiomis dienomis pradėti paruošiamieji darbai naujo pastato statybai Sielininkų gatvėje (šalia Jaunimo stadiono). Čia bus statomas bendrabutis LTSR Mokslų akademijos institutų aspirantams. Tai bus keturių aukštų pastatas. Jame numatoma rengti 87 gyvenamuosius kambarius. Be to, naujame bendrabutyje veiks užsiėmimų kambariai, skaitytkla.

Vilniaus Dramos Teatruose

LTSR Valstybiniam dramose teatre įvyko sezono atidarymas. Teatro kolektyvas savo darbą pradėjo rašytojo J. Baltušio pjesės "Anksti rytelį" premjera. Naujajame sezone Dramos teatras taip pat numato parodyti žiūrovams M. Baratašvili pjesę "Žiogas", S. Michalkovo inscenuotą Marko Tvano pasaką "Princas ir elgeta", paruošti pastatymą pagal L. Tolstojaus pjesę "Švitimo vaisiai".

Vilniaus rusų dramos teatre sezoną atidarant buvo

Sviesto Gamintojų Pasisekimai Lukšiuose

JONAVA. — Nuolat didina savo pastangas gamyboje Lukšių sviesto įmonės kolektyvas. Per pusę metų viršum plano pagaminta daugiau kaip 2,5 tonos aukščiausios rūšies sviesto. Įmonė jau įvykdė rugpjūčio mėnesio sviesto gamybos užduotį. Aukštus darbo rodikius kasdien pasiekia sviesto mušėjas V. Jievaitis, mašinistas A. Stanaitis ir kiti. Sviesto gamyba įmonėje yra pilnai mechanizuota.

Sviesto įmonei viršyti planus padeda kolūkių pieno paruošų punktai.

Lukšių įmonės darbininkai Didžiojo Spalio metinių garbei įsipareigojo pagaminti viršum plano tris tonas aukščiausios rūšies sviesto.

P. Gailiūšis

parodytas Stalininės premijos laureatų brolių Turų pjesės "Trečioji jaunystė" spektaklis.

Marė Garbėnienė, čėverykų fabriko Šiauliuose darbininkė, kuri buvo išrinkta į Tarybų Sąjungos Aukščiausiąją Tarybą. Ji užsitarnavo darbo žmonių pasitikėjimą uoliu darbu ir veikimu dėl visų labo.

Liaudiškose Respublikose

Hidroelektrinių Statyba Čekoslovakijoje

PRAGA. — Kasdien vis plačiau vystomi statybiniai darbai prie Vago upės Slovakijoje. Čia statomos 6 hidroelektrinės. Hidroelektrinė vietovėje Novė Mjesto pradės veikti šiais metais.

Stambiausia Vago kaskados statyba yra Nasicos hidroelektrinė. Šiuo metu ten visu spartumu vyksta statybiniai darbai.

Gausus Grūdinių Kultūrų Derlius Vengrijoje

BUDAPETAS. — Šiemet visoje šalyje išaugintas gausus grūdinių kultūrų derlius. Itin gausų derlių pasiekė tie žemdirbystės gamybiniai kooperatyvai ir žemdirbystės valstybiniai ūkiai, kurie laikė priešakinę agrotechniką ir plačiai naudojo tarybinių kolūkių patyrimą.

Antai, pavyzdžiui, Ačade Petefio vardo kooperatyve prikulta po 24 centnerius žieminių miežių iš vieno holdo (1 holdas lygus 0,57 ha). Dar gausesnį žieminių miežių derlių — po 26 centnerius 40 kilogramų iš vieno holdo — gavo Sombathėjus mokomasis - bandomasis ūkis 35 holdų plote.

Pasiruošimas Naujiems Mokslo Metams Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje

PCHENJANAS. — Korėjos Liaudies Demokratinėje Respublikoje baigiama ruošti naujiems mokslo metams. Bus padidintas mokyklų, technikumų ir aukštųjų mokyklų skaičius. Rugsėjo 1 d. bus atidaryta 70 naujų mokyklų. Moksleivių skaičius mokyklose padidės 200 tūkstančių žmonių. Šalies aukštųjų mokyklų ir technikumų studentų skaičius padidės beveik du kartus.

Kaip praneša Korėjos Centrinė telegramų agentūra, šiemet kvalifikacijos kėlimo kursų baigė 2,400 mokytojų. Pedagoginės aukštosios mokyklos išleido 350 dėstytojų respublikos technikumams.

(ELTA)

ORO PARODOS METU ŽUVO LAKŪNAS.

TORONTO. — Čia laike oro parodos (orlaivių demonstracijos) vienas džetas nukrito į Ontarijos ežerą ir eksplodavo. Jo lakūnas Ray Green žuvo.

90,000 stebėtojų matė, kaip jis su džetu smogė į vandenį.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusė metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusė metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

KODĖL TOKS ISSIGANDIMAS?

Kai tik Kanados Taikos Kongresas paskelbė, kad bus pravedamas referendumas, klausiant kanadiečių, ar jie pritaria, kad vadovaujančios jėgos susitiktų tikslu aptarti tuos klausimus, kurie grumoja taikai, ar ne, vienu kartu pasirodė riksmas visuose kraštuose prieš tą referendumą. Didlapių komentatoriai, redaktoriai, kunigai, vyskupai ir kiti pradėjo kampaniją prieš referendumą.

Vieni aiškina, kad tai skymas surinkti žmonių adresus; kiti sako, kad Jungtinės Tautos atstoja tą reikalą, kiti tvirtina, kad dievas apsaugos taiką, tik reikia prašyti jį, o kiti dar baugina, kad tai komunistų propaganda ir t.t. Niekaž nebuvo tokio sutartino išstojimo prieš taikos judėjimą, kaip dabar. Kyla klausimas, kodėl taip yra?

Reikia manyti, kad taikos oponentai pamatė, jog vis daugiau ir daugiau žmonių išsijudina veikti už taiką. Jiems nemalonu, kad šimtai milijonų savo parašais pasisakė už taiką, prieš atominius ginklus. Čia jie šaukia, kad tai komunistų propaganda, o tuo tarpu vis daugiau ir žymesnių žmonių įsitraukia į tą judėjimą. O referendumas, kuris vedamas po visą pasaulį, yra slaptas balsavimas. Neteisybė, kad reikia pasirašyti ir savo adresą paduoti. Tad gali dar didesnis skaičius įsitraukti.

Šis referendumas buvo sugalvotas Pasaulinės Taikos Tarybos, kurion įeina daug įvairių pažiūrų žmonių, komunistų, socialistų, demokratų, dvasiškių, mokslininkų. Jis buvo nutartas po to, kai Britanijos premjeras Vinstonas Čiorčilis pasiūlė, kad didieji lyderiai susitiktų pasitarti, kaip sušvelninti tarptautinius santykius. Jis pravedamas palaikymui Čiorčilio ir kitų žymių žmonių, kurie yra pasisakę už tokį susitikimą. Ir niekas nesiūlo priimti Maskvos ar Kieno kito planą taikai. Tik reikalaujama spręsti nesusipratimus per derybas, o ne per karą.

Kodėl taikos oponentai taip bauginasi lyderių derybų? Jie bauginasi todėl, kad tas gali sušvelninti tarptautinius santykius ir tuo pakenkti ginklavimosi programai. O tas jiems labai nepageidaujama dėl dviejų išrokavimų. Pirmoje vietoje, ginklavimosi programos neša didelius pelnus ginklų ir amunicijos rykliams, kurie yra užpirkę plačiausią tinklą propagandistų prieš taiką. Daugelis ir kitų pramonininkų bijo taikos, nes mano, kad būtų depresija. Kita, atžagareiviai mano, kad tokia įtempta situacija yra geriausias būdas varyti antitarybinę propagandą, kurstyti žmones prieš komunistus ir kitus pažangius žmones, varžyti žmonių teises, demokratines laisves. O tokiai valstybei, kaip Jungtinės Valstijos, tarnauja kaip priemonė plėstis po visą pasaulį, steigiant militarines bazines, varžant kitas šalis prekyboje ir t.t.

Jeigu žmonės būtų nuoširdūs, taikos norintieji, jiems nebūtų reikalo taip subrusti prieš referendumą. Niekas nesako, kad Jungtinės Tautos negali nieko nuveikti už taiką. Lai padeda ir dievas, jei kam jis reikalingas. Bet juk ir referendumas negali nieko bloga padaryti. Priešingai, jis gali padėti Jungtinėms Tautoms ir pačiam dievui.

Buvo dievas ir anksčiau, buvo ir Tautų Lyga, bet karai įvyko. Už tai, kad yra žmonių, kuriems nei dievas, nei Jungtinės Tautos nieko nereiškia. Juos gali sulaikyti tikslai didžiūmos žmonių tvirtas pasisakymas prieš karą. Jeigu valia visokiems begalviams, kurie diena dienon zuja kursydamami karus, siundydami žmones prieš taikos judėjimą, tai kodėl taikos judėjimas negali plėsti veikimą už taiką, prieš karus?

Taika reiškia ne tik užtikrinimą saugumo, bet ir ekonominę gerovę. Jei ne ginklavimasis, nereiktų mokėti tiek taksų, būtų galima budavoti gerovę, kokios nebuvo.

Per karą galima visko netekti. Viena atominė ar hidrogeninė bomba gali sunaikinti viską tokių miestų, kaip Montrealas, Torontas, Winnipegas, Vancuveris ir pan.

Nepamirškite, kad tie atžagareiviai panašiai kalbėjo, kada prieš praėjusį karą buvo veikiamas prieš fašizmą ir karą. Jie tuomet ramino, kad pavojaus nėra.

KAS NAUJO PASAULYJE

Jungtinės Valstijos, Britanija ir eilė kitų šalių nemėgsta Indijos, bet buvo priverstos palaikyti Indijos premjero Nehru sesers ponios Pandit kandidatūrą į Jungtinių Tautų Generalės Asemblėjos pirmininkus. Ji buvo išrinkta su visai maža opozicija.

Ponia Pandit yra gabi diplomatė, buvusi Indijos ambasadorė Tarybų Sąjungoje, o vėliau Jungtinėse Valstijose. Ji taipgi buvo Indijos JT delegacijos galva.

Ponia Pandit, kaip atrodo, uoliai vykdo savo brolio Indijos premjero Nehru politiką, kuri pastarųjų laiku pasižymėjo neutralumu, tarpininkavimu.

Indijos premjeras Nehru, kalbėdamas Indijos parlamente, pasakė, kad Amerikos pasipriešinimas priėmimui Indijos ir Korėjos taikos konferenciją pažemino Azijos valią.

Jis sako, kad nekurios jėgos nemato, kad Azijos tautos, kad ir silpnos, nenori būti ignoruojamos, niekinamos.

Nors Indijos dalyvavimas Korėjos konferencijoje uždėtų Indijai sunkias pareigas, sakė jis, tačiau Indija nesibaidanti. Ji norinti padėti at-

steigti taiką Korėjoje.

Jis begailestingai kritikavo tas šalis, kurios nenori, kad Kinija būtų priimta į Jungtines Tautas.

Kinija, sako jis, yra viena iš Jungtinių Tautų kūrėjų. Formosos valdžia jokiū būdu negalinti atstovauti Kinijos.

Jungtinių Tautų atsinešimą linkui Kinijos jis pavadino tikru aklumu.

Jungtinių Valstijų užsispyrimu, Kinijos priėmimas į Jungtines Tautas atidėtas kitiems metams. Amerikiečius palaikė ir Britanija, kuri ne kartą yra pasisakiusi viešai, kad ji pritaria Kinijos priėmimui į Jungtines Tautas.

Tokiu būdu, Kinijos priėmimas neatmestas visai, bet šioj sesijoje jis negalės būti svarstomas.

Pasiūlymą, kad Kinija būtų priimta, davė Tarybų Sąjungos atstovas A. Višinskis.

Britanijos kabinetas nutaręs stengtis suartinti Kiniją su vakarinėmis jėgomis už Jungtinių Tautų sienų.

Egipte esąs susektas sukaltis nuverstis respubliką ir atsteigti monarchiją.

Vyriausybės šaltiniai skelbia, kad samoklininkai veikę su svetimos valstybės atstovybe. Nors neišvardijama, kuri valstybė, bet užsienyje spėjama, kad tai Britanija.

Sakoma, kad Irane kyla labai didelė opozicija šachui.

Mosadego šalininkai išteikę šachui ultimatumą paleisti Mosadegą.

Viena gentis, pusėtinai kovinga, grumojanti maršavimu ant Tehrano, jei Mosadegas nebūsiąs paleistas.

Tuo tarpu šachas paskelbė, kad karūnaciją jis vėl atideša. Tai jau kelintu sykiu nuo 1943 metų.

Mosadegą rengiamasi teisti karo lauko teisme.

Lordas Beaverbrookas per savo laikraščius reikalauja, kad Britanija pasitrauktų iš Jungtinių Tautų, kadangi Generalės Asemblėjos prezidentė išrinkta Indijos premjero sesuo madam Pandit.

Jis sako, kad madam Pandit niekad nebuvo anglų draugė. Ir kaip ji galėjo būti anglų draugė, kada jie kalino ją ir jos vyrą, kuomet jie valdė Indiją.

Pagal Beaverbrooką išeity, kad dabar Jungtinėse Tautos turėtų pasilikti tikslai Indijos draugai.

Vakarų Vokietijos statistikai apskaičiuoja, kad 2,000,000 vokiečių mirė bėgdami

nuo fronto arba traukdamiesi nuo tarybinės armijos. Čia eina kalba tikslai apie civilinius žmones.

Iš 11,000,000 vokiečių tose srityse, kurias vokiečiai prarado karo pasekoj, pasilikę gyventi tenai tikslai 1,000,000. Reiškia, 10,000,000 pabėgo.

Du metai atgal pabėgo du Britanijos diplomatai. Šiomis dienomis vieno iš jų, MacLeano, žmona su 3 vaikais dingo be žinios.

Ji gyveno Šveicarijoje, pas savo motiną.

Spėjama, kad ji išvyko pas vyrą. Bet kur jos vyras randasi, ir dabar nežinia.

Adlai Stevenson, Jungtinių Valstijų demokratų kandidatas į prezidentus per praėjusius rinkimus, siūlo, kad Jungtinės Valstijos imtųsi iniciatyvos susitikti su rusais tikslu apkalbėti nusi-ginklavimą ir saugumą nuo agresijos Europoje ir visame pasaulyje.

Tai tas pats, ko reikalauja ir taikos judėjimas.

Ohio valstijos gyventoja Mrs. George Deckling, septynių vaikų motina, vos 29 metų amžiaus, sutinka parduoti savo vieną akį už \$10,000.

Savo pasiūlymą ji paskelbė spaudoje.

Ji sako, kad tų pinigų reikia jos vaikams. Jie esą nesveiki, neturį kuo apsirengti. O kito būdo, kaip gauti pinigų, ji nesurandanti. Ji negalinti dirbti, o vyras neuždriūš užtektinai.

O prezidentas Eisenhoweras siūnia pagalbą Rytinės Vokietijos komunistams.

Windsoriečių Kronika

Emilija ir St. Baltuliai susilaukė sveiko ir gražaus sūnelio. Abu jaučiasi sveiki. Windsoriečiai linki išauklėti gerą ir gabų golfinką.

Pt. Pergeleno sūnus Alfredas gavęs dovaną už gabumą iš Windsor aukštosios mokyklos, išvažiavo tęsti mokslą į inžinierius, į Kongston, Ont.

Fordo automobilių dirbtuvė atleidžia daug darbininkų.

Kaip girdėti gal sieks keletą tūkstančių.

Teko nugirsti kalbant, kad mūsų aldiečiai šios žiemos sezoniui pradės vieningai darbuotis dėl draugijos. Labai gerai.

AI. B.

Vaikystė

VL. MOZŪRIŪNAS

Sukasi karusėlė,
Krykščia vaikai prie jos,
Tėvas sūnų užkėlė —
Ristu žirgu jis jos.

Linksmi veidukai mirga,
Sukas ratas greičiau.
Šį jauną tėvą irgi
Aš kažkada mačiau.

Buvo jis tiek pat metų,
Kaip jo dabar sūnus,
Priemiesty, saulei tekant,
Malkas vilko pro mus.

Buvo ruduo lietingas.
Purvas, vėjas žvėrbus.
Rankos berniukui stingo
Nuo šių sunkių darbų.

Lūpas kietai suspaudęs
Jis nuklampojo gatvė,
Nors gal širdelę maudė —
Kas gi paguos tave?

Jis juk bedarbio vaikas,
Vaikas skurdo, tamsos.
Buvo tada toks laikas
Mūsų miestuos visuos.

Šiandien sūnus nežino
Ir niekada nežinos,
Kokios sunkios beržinės
Malkos bedarbio šeimos.

Tėvas sūnų užkėlė —
Ristu žirgu jis jos.
Sukasi karusėlė,
Krykščia vaikai prie jos.

Pastabos

Kadangi laikas nuo laiko pabėga vienas kitas diplomatas ar šiaip Amerika susižavėjęs pilietis iš "anos pusės", tai atsiranda "entuziastų", kurie šokinėja iš džiaugsmo, kad Tarybų Sąjunga ir liaudies demokratijos "griūva".

Bet tie žmonės baisiai apsigaudinėja.

Jeigu komunistai, gyvena kapitalistinėse šalyse, imtų bėgti į "aną pusę", būtų daug daugiau perbėgimų.

Bet susipratę žmonės nebėgioja, o stengiasi pagerinti gyvenimą savo šalyse.

Bėgiojimui padėties nepagerins.

Dorothy Thompson, pargarsėjusi amerikiečių žurnalistė, irgi mano, kad tie, kurie mano, kad Tarybų Sąjunga "griūva", labai klysta. Ji rašo:

"Ar Rusija grimsta ekonominiai? The Nations Business (Jungtinių Valstijų Komercijos Rūmų leidinys) rugsėjo laidoj praneša, kad per praėjusius 7 metus Rusijos pieno gamyba pakilo 198 procentais, o mūsų 73 procentais; kad nuo 1948 iki 53 metų Rusijos produkcija pakilo 17 procentų, o mūsų 4,3 procento; kad Rusijos per capita pajamos, nors daug mažesnės negu J.V. Kanados, Australijos ir kelių šiaurės Europos šalių, yra trys ketvirtadaliai Francijos, pusė Britanijos, virš Italijos ir Ispanijos, lygiamis su Japonijos ir Argentinos. Jos daug didesnės negu bilijono afrikiečių ir azijiečių.

"Aš nemanau, kad J.V. Komercijos Rūmai yra Sovietų propagandos instrumentas, ir rekomenduoju straipsnį norintiems šaudyti, kurie mano, kad Rusija tuoj subyrės.

"Yra daug silpnųjų Sovietuose, bet jų yra daug ir vakarinėj sistemoj — jei mes galime kalbėti apie vakarinę sistemą".

Ji sako, kad drąsa yra svarbiausia vertybė, bet visai kas kita neatsargumas.

Didžiausia valstybininkų silpnybė esanti tame, kad jie nedakainuoja oponento, o save perkainuoja.

Taip yra ir su daugeliu mūsų "liberatorių".

Kitur mato tik silpnības ir blogumus, o savo visai nemato.

Kažin, ar žmonija turės kada nors tokią tvarką, kuri bus 100 procentų tobula.

Turėtų būti labai aukštai išsilavinę, išsitobulinę žmonės.

Dr. J. G. Endicott, Kanados Taikos Kongreso pirmininkas, pirmas balsuoja už tai, kad didieji lyderiai susirinktų pasitarti taikos reikalu, o E. M. Alpin, Toronto Taikos Tarybos pirmininkas, laiko

dėžutę. Taikos Kongresas kreipiasi į visus kanadiečius pasisakyti per šį slaptą balsavimą, ar jie pritaria Churchillio idėjai, kad didieji lyderiai tartųsi pagerinimui tarptautinių santykių, ar ne.

Ką Kiti Rašo

Bezbožnikai

Ilgai galvojau kodėl zokoniškai taip neapkenčia komunistų, o socialistus (grigaitinius) net priėmė į vieną lovą.

Marijonų "Draugas" dabar išaiškino tą mįslę. Zokonininkų organo editoriale (rgs. 10) juodu ant balto atidrukuota:

Komunizmas yra bedieviškasis!

Na, gerai. Znočijas, komunistai nesiklonioja jokiems dievam ir už tai juos smerkia visoki zokonininkai ir minyškos.

Bet socialistai, tokie kaip Grigaitis, Michelonas, negarbingos atminties Butkus-Stilsonas-Stasiulevičius miega vienoje lovikėje su prelatais, vyskupais ir eilniais zokonininkais. O kadaisia LSS nariai apšaukti laisvamaniais ir "bezbožnikais".

Kas galėtų paskelbti datą, kada buvusieji socialistai atliko spavėdį iš viso gyvenimo ir prižadėjo pasiprovoti? — L. Jonikas.

Socialistinės šalys tik pradeda persiorganizuoti. Tenai tebėra seni žmonės, su visais netobulumais.

Vienį stato, o kiti nori pasinaudoti, o dar yra tokių, kurie nori griauti.

Bet tenai yra ir gerų dalykų, kurie daro tas šalis pažangiomis, siekia niomis aukštesnės santvarkos.

Lai abi sistemos lenktyniuojasi. Kuri bus geresnė ateityje, ta laimės.

J. Y.

Taikai Pasiūlymas

Buvusis Belgijos premjeras Paul-Henri Spaak siūlo Europai pasirašyti taikos sutartį su Tarybų Sąjunga. Tai geriausias būdas karo išvengimui.

Tatai priešinga Dulleso planams Europoje. Tas pasiūlymas daug ką baugins Washingtonė.

Clement Attlee, buvusis Britanijos premjeras, smerkia Churchill vyriausybę palaikyme Jungtinių Valstijų plano tęsti ir plėsti karą Azijoje.

Jis įspėja Washingtoną, jog karas Korėjoj buvo nevien J. V., bet ir Jungtinių Tautų ir JT turi spręsti taiką.

Nors ir Spaak ir Attlee nėra valdžioje, jų opozicija yra svarbi. Tai rodo, kad plečiant karą Azijoje ar kitur, ir Britanija ir Belgija negalėtų remti Dulleso karinės politikos.

Jei kiltų naujas karas, Jungtinės Valstijos viena turėtų kariauti. — V. Andriulis.

Dr. Kinsey Knyga

Niekas negali vadinti Dr. Kinsey prastu biznieriumi. Žmonės myli sensacijas, jas jas jiems ir kepa. Jo naujoji knyga apie Amerikos moterų lytinį užsilaikymą jau turinti 250,000 prenumeratorių.

Ar žinote, kad viena knyga pirkėjui kaštuos \$8.50? Sudėkite ir pamatysite, kokia didelė krūva dolerių pasidarys.

Katalikiškieji dvasininkai jau paskelbė knygai vainą. Ji esanti nemorališka. Ji tvirkinti mūsų žmones. Taip "negrąžiai" ir atvirai apie moterų lytinį gyvenimą esą neleistina kalbėti. Vedą į pagundą. Dievas esąs uždraudęs.

Žiūrėkite, kas susirūpino moterų moralybe!

Jeigu komercinė spauda neieškotų sensacijų ir apie tą Dr. Kinsey knygą neblofytų, ji gal turėtų šiek tiek tokios mokslinės naudos. Bet spauda iš jos išpešioja "riebiausias" vietas ir savo skaitytojų atsinešimą ir nuotaiką sugadina. Žmogus paskui nebegali "šaltai" knygą skaityti ir iš jos pasisemti žinijimo.

Iš Britanijos pas mus pribuvo keista delegacija. Ji čia atvyko Amerikos prostituciją patyrinėti ir iš jos "pasi-mokinti".

Kaip svietas svietu yra, tokios delegacijos jokia tauta nėra niekur siuntusi!

Kas su tais britais pasidarys? Argi jie nebeturi geresnio daikto tyrinėjimui ir studijavimui? — A. Bimba.

Britanijos Darbo Unijos

Šią savaitę įvyko Britanijos Darbo Unijų kongresas. Jis įvyko Douglase, Isle of Man, Anglijoje.

Britanijos darbo unijoms priklauso apie 8,000,000 to krašto darbininkų. Jų suvažiavimai įvyksta kiekvienų metų ruošnį. Po darbo unijų suvažiavimo vyksta Britų Darbo Partijos suvažiavimas; Darbo Partijoje svarbų vaidmenį vaidina unijistai.

Kiek mums teko pastebėti iš pranešimų spaudoje, šis britų unijistų suvažiavimas yra blaivesnis už amerikiečių darbo unijų suvažiavimus. Blaivesnis jis net ir tuo, kad jame raudonbaubizmas nėra toks aštrus, kaip pas mus, Amerikoje. Tie, kurie bandė būti perdideliais raudonbaubiais, gavo pylos.

Šis britų darbo unijistų suvažiavimas, tačiau, buvo konservatyvus tuo požiūriu, kad jis priėmė rezoliuciją, faktinai pasisakant prieš pramonės nacionalizavimą, suvalstybinimą.

Tuo klausimu rezoliucija buvo priimta 3,702,000 balsų prieš 2,640,000. Apie 1,700,000 darbininkų atstovai susilaikė nuo balsavimo.

Kodėl tokio milžiniško skaičiaus darbininkų atstovai susilaikė nuo balsavimo, niekas turbūt tikrai nežino.

Viena aišku: dešinieji darbo unijų vadovai stojo už tai, kad nebūtų griebiamasi nacionalizuoti pramonę, kairieji kalbėjo už nacionalizavimą. Dešinieji laimėjo.

Tenka manyti, kad šis klausimas panašiai bus praveistas ir Darbo Partijos suvažiavime. O tai reikš nusi-

ŠYPSENOS

Jam Kitaip

Užėjo kunigas pas senai bažnyčios nelankantį lietuvį ir pradėjo išmetinėti:

"Žmogui reikia tikėti, laikytis bažnyčioje. Be dievo pagalbos galima amžinai pražūti".

"Aš nežinau, bet mano draugas, kuris ėjo į bažnyčią, nors buvo daug jaunėnis, senai mirė, o aš dar gyvenau", atšovė žmogus.

"Tai jis laimingas, jo visi vargai užsibaigė", spyrsi klebonas.

"O koks jau tenai bus jo gyvenimas, kuomet visą jo turtą pasilikio jo giminės".

"Tenai turtas nerėikalingas", dar vis spyrsi kunigas.

"O kodėl reikalaujama, kad čia gyveną pirktų už juos mišias ir palengvintų jiems? Matyti jie visai bėdoj."

Matai, Kad Nebus Naudos

Motina varo vaiką į sekmadienę mokyklą.

"Tėti, ar tu eidavai į sekmadienę mokyklą?" kreipiasi vaikas į tėvą, norėdamas rasti būdą išsisukti iš mokyklos.

"Taip, vaikeli," atsako tėvas. "Nei vieno sekmadienio nepraleidau".

"Matai, mama," kreipėsi vaikas į motiną patydomis. "Ta mokykla nieko gera nepadarys ir man".

leidimą konservatams, priešingiems bent ką nacionalizuoti.

Pramonės nacionalizavimo klausimo pravedimas taip, kaip nori konservatyviai darbo unijų vadovai, parodo, kad britų darbo unijų lyderiai smarkiai dešinėja. Jie įsigalėję. Jie jaučiasi tvirti. Kiti gal ir praturtėję, todėl apie reformas jiems nesinori nei galvoti.

Per metų metus to krašto darbininkai nuolat ir nuolat kartodavo daug maž taip: mes norime, kad visos pramonės būtų nacionalizuotos, suvalstybtos. Dabar pradėjo "pūsti kiti vėjai". — Laisvė.

Rhee Bejėgis

Chicago "Daily News" korrespondentas Keyes Beech rašo iš Seoulo:

"Prezidento Syngman Rhee sapnas sukurti 20 divizijų armijos atrodo ir pasiliks sapnu bent tūlam laikui..."

Rhee valdžia, sako šis korrespondentas, neturi pinigų ir negali didinti savo armijos, negi ji galėtų išlaikyti didelę armiją, tęsti karą, jei Amerika neduotų pinigų.

(Pabaiga ant 9 pusl.)

Nuo Vancouver Ligi Vienos

Rašo A. Grinkus

(Tąsa)

Iš klonelio užėjome lygiu keliu į naują modernišką miestelį, kurį našlėms pastatė naujoji vyriausybė. Plačios su daugeliu lempų stulpų gatvės, namai tik pavienėms šeimynoms, gražiai pastatyti ir moderniškai įrengti. Tokį namą pastatyti Kanadoje kainuotų apie 12-ka ar 14-ka tūkstančių dolerių. Tik vienas dalykas nepatiko man, kad naujas miestelis pastatytas čia pat prie sudegintojo. "Kam taip arti statėte?" paklausiau vienos iš našlių. "Juk jums čia kasdien primena tas pergyventas baisenybes?" "Mes ir norime būti arti savo brangiųjų, o priminimas karo baisenybių mus ir padaro tokiais ištikimais kovotojais už taiką. Kaip jūsų gyventojai Kanadoje gali tikėti jūsų komercinei spaudai, kad mes demokratinėse šalyse norime karo, mes, kurie tą viską pergyvenome, mes, kurių vyrai, vaikai ir gyvenamosios vietos buvo sunaikintos. Mes dirbame už taikų ramų gyvenimą, o jūs sugrįžę į savo šalis dirbkite tarpe savo žmonių, kad jūsų šalis puoštų nauji namai, kaip pas mus, o ne tie kryžiai, kapai ir griuvėsiai, kuriuos ten klonelyje matote." Paskutinius žodžius ji susijaudinusi kalbėjo į visus delegatus, o vertėja perkalbėjo į anglų ir ispanų kalbas.

Didžiama delegatų apleido Pragę ant rytojaus, o winipegietis ir aš nutarėme dar pasilikti. Jiš laukė tolimesnių patarimų iš Slavų komiteto, o aš laukiau atsakymo iš Liaudies Balso. Laivas Samaria turėjo grįžti sausio 9-tą dieną, taip, kad man reiktų laukti kur nors Anglijoje ir mokėti už viską dar apie dvi savaites. Aš prašiau Liaudies Balso administratorių pakeisti mano laivakortę į kelionę orlaiviu, kad sutaupius laiką ir pinigus, kurie jau baigėsi. Tikėjausi gauti atsakymą telegrama būdamas čia Pragoje.

Pragoje mus užlaikė, kaip mylimiausius svečius, kambarys ir maistas čia viešbutyje buvo veltui, bet svarbiausia, tai norėjosi pamatyti kuó daugiau gyvenimo naujoje santvarkoje. Laukiau taipgi švenčių pabaigos, kad galėčiau pasiųsti laiškus į Lietuvą nuo kanadiečių. Virš trisdešimts kanadiečių įdavė man laiškus, kad parvežčiau į Tarybų Lietuvą arba pasiųčiau iš Čekoslovakijos. Jie, kaip ir daugelis Kanados lietuvų, yra įsitikinę, kad susirašinėti trukdo Kanados paštas. Reikėjo įdėti

kiekvieną laišką į naują voką ir registruojant užrašyti savo paties adresą, nes kitaip čia paštas laiškų nepriėmė.

Ar tai permaina klimato, ar trūkumas poilsio, bet šalčio atsikratyti niekaip nepajėgiau. Patariant vienam čekų studentų, nuėjau pas daktarą. Laukiama jame kambaryje sėdėjo apie 60-tis žmonių, daugiausiai pagyvenę vyrai ir moterys. Susiglamžę drabužiai ir nusinešioję batai išdavė mane, kaip svetimą. Tą supratau iš žmonių kalbų. Čekų vyrai ypatingai mėgsta elegantiškai pasirūdyti, moterys išrodo nesidabina taip, kaip kanadiečiai. Įdomu buvo klausytis jų pokalbių, visi išrodė jaučiasi taip laisvai, ne taip, kaip pas mus Kanadoje: sėdi kiekvienas laukdamas ir skaito kokį žurnalą arba naudoja jį, kad save nuo kitų prisidengus. Čia juokas išrodė nevaržomas, didžiama kalbėjo apie praleistas šventes, kiti apie tarptautinę padėtį, o keletas moterų apie naujagimius. Mane, kaippo svetimą, užleido be eilės, o gal dėlto, kad kosulys juos bazdino.

Gdytojas apie 50-ties metų vyras, sufiko labai mandagiai ir gyrė, kad kalbu gerai slavų kalba. Į paklausimą, kaip jam patinka nauja tvarka, atsakė:

"Man nepatinka tas, kad su daugeliu tų laukiančių žmonių nieko blogo nėra, bet po švenčių nori gauti raštelį, kad jie serga, kad ligos pašalpa gavas."

Prirašė man vaistų ir patarė ateiti už poros dienų, sakė tuomet įskiepsys nuo raudonų, nes be to liūdijimo iš Anglijos keleivių į Kanadą neišleidžia.

Išėjęs iš vaistinės tuoj išvyniojau vaistų dėžutę pasižiūrėti ką gavau. Jau buvau bemetas popierį ant gatvės, kaip kad yra priimta pas mus Vancouver mieste, bet pastebėjęs, kad jokios šiukšlės ant gatvės ar šaligatvio nematyti, susilaikiau. Netolima ant lempos stulpo kabėjo vielinis kašelis, kuriame matėsi visokių popiergalių, ten išmečiau ir aš. Kaip kultūringai ir švariai žmonės išmoksta išlįkyti savo miestą. Kiek toliau senelis su beržine šluota šlavinėjo gatvę, nors rodos ten nieko nesimatė, gal būt keli cigarečių galai. Stebėjau žmones einančius į gatvėkarius, be jokio bėgiojimo, be didelio skubėjimo. Traukiau miesto gatvėmis toliau. Pora vyrų nešė anglis į šešių aukštų mūrinį pastatą, kurių čia bu-

vo kiek tik akys užmato. Paklausiau jų, kiek jiems moka, kiek anglis kainuoja, pa-lyginau su Kanados anglimi. Anglis dar išvežioja čia arkliais, bent šiame distrikte, neša blėkinėje, gal apie šimtą svarų du žmonės. Jie nenorėjo tikėti, kad Vancouver mieste vienas vyras neša po du maišus ant pečių ant sykio du šimtu svarų, ta yra du syk tiek, kiek jiedu ū.

"Gal pas jus Kanadoje vyrai nenori ilgai gyventi, tai nori save užsimušti", juokavo senesnis vyriškis. Gaila man buvo, kad diena buvo nesaulėta ir neturėjau su savimi foto aparato, būtų buvę įdomu turėti parodymui, kiek jiedu anglies neša.

Kitoje vietoje penki vyrai krovė anglis nuo žemės į vežimus, du dirbo, o trys kažką kalbėjo. Po kokių penkių minučių į pokalbį įsitraukė ir kiti du, o gi pora kalbėjusių pradėjo kasti anglį. Matai, kalbėjo mano sankeleivis, yra pasiūsti į darbą penki vyrai, bet dirba nuolat tik du, tai jau europietiškas paprotys. Tiesa, teko matyti darbininkus prie statybos, čia keltuvai ėjo be pavlovos ir visas darbas ėjo be jokio sustojimo. Tiesa, darbininkai išrodė visi jauni. Statybos kaip kurie būdai išrodė moderniškiesni, negu Kanadoje.

Būdamas Pragoje per devyنيات dienas išvaikščiojau didelę miesto dalį, tik paklydęs samdžiau taksi, kad suradus viešbutį, niekas manęs nestabdė ir netrukėdė.

Įdomu prisiminti tas dienas dabar, kada ir vėl laik-

raščiai ir radio kalba ir rašo apie neapsakomai sunkų gyvenimą už "geležinės uždangos" apie visokius sukilimus ir nesantaikas, apie žmonių baimę. Vėl prisimena kalėdų dieną, kada grįžome iš bažnyčios pietų. Atsisukome radio ir klausėme BEC komentatorių, kažkoks propagandistas kalbėjo sekančiai: Šiandien, kada mes švenčiame dieną Kristaus gimimo, linksmiamies prie apšviestų kalėdų medelių, ten, už geležinės uždangos, žmonės bijo pasijudinti.

Kiek žmonių patiki tiems apmokamiems karo kurstytojams!

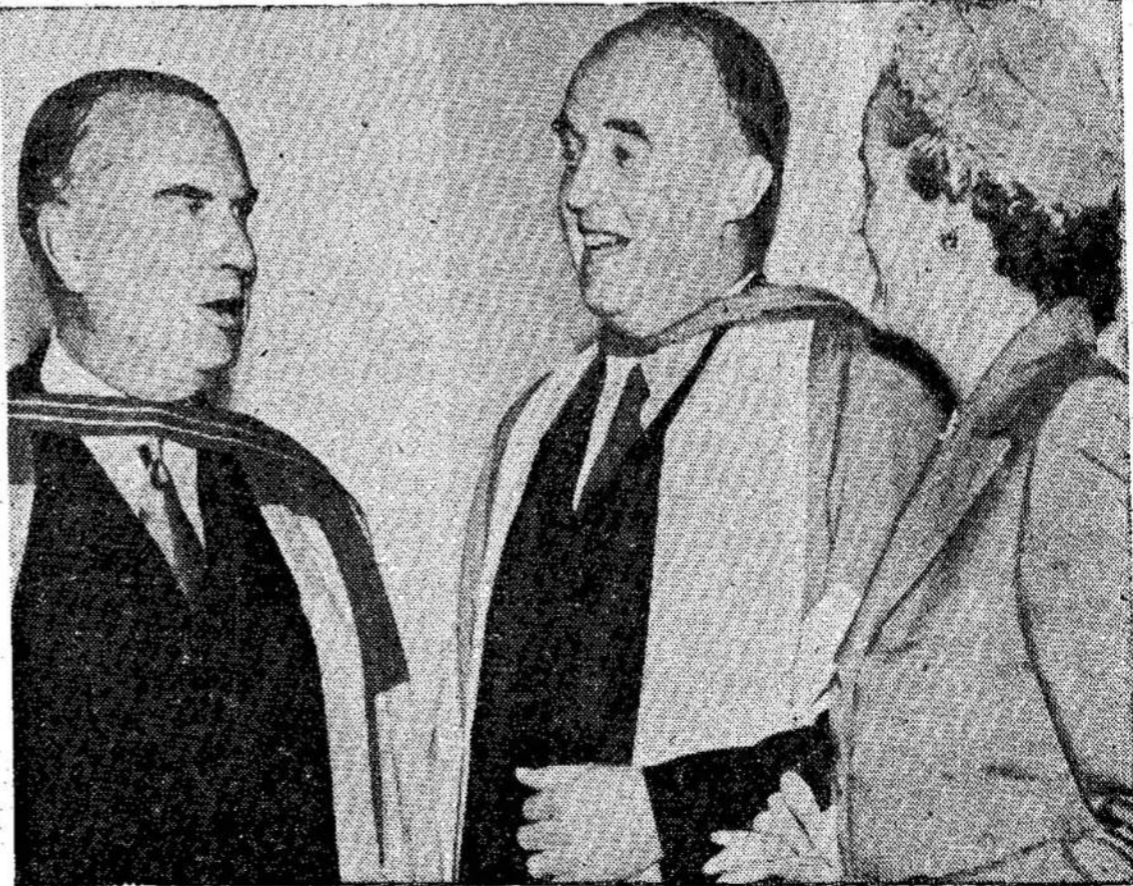
Pragos žmonės šventė kalėdas tris ir keturias dienas, be rūpesčių apie darbo trūkumus. Mums beklaustant BBC matėsi, kaip jaunimas linksmas šoko ant vaškuotų grindų, o senesni leido laiką teatruose ar užsikimšusiuose sporto stadionuose, ant gatvių žmonės malonūs, linksmi, kiekvienas užkalbintas duoda atsakymus iš širdies be jokios baimės! Nė, pamėginkite jus užkalbinti darbininkus kur nors prie viešų darbų ar restoranų darbininkes Kanadoje ir pradėkite klausinėti, kiek jie uždirba ir apie kitas darbo sąlygas. Jei bus prižiūrėtojas arčiau, tai tuoj gausite atsakymą, kad tai ne jūsų reikalas, arba užklaustieji tylėdami nuo jūsų atsitrauks.

Čekų svetingumas buvo nepaprastas, pavalgėme pusryčius, tai jau ir klausia: Kas norite eiti į teatrą, kas norite pamatyti miestą pats be perkalbėtojo, o kas norite aplankyti mūsų istorines vietas. Taip mus nuvežė į vieną pilį, kuri buvo statyta ant aukšto kalno keturioliktame šimtmečiuje ir išstovėjo nesugriauta iki šių dienų. Pilis buvo statyta prieš ke-

turioliktą šimtmetį tų laikų karaliaus Karolio, dėlto ir vadinama Hrad Karlstejn. Kalno viršūnė supa aukšta stora mūrinė siena su apvalais ir keturkampiais bokštais kampuose. Šis apsupimas dar padalintas į tris dalis, mūrinėmis sienomis virš 20-tis pėdų aukščio ar daugiau. Pačiame aukščiausiame kampe, kur akmeniniai kalno viršūnės šlaitai statūs kaip siena, yra pastatyti karaliaus rūmai, aštuonių aukštų. Net su moderniškomis statybos priemonėmis būtų nelengva šį milžinišką darbą atlikti. Kaip tas viskas buvo padaryta viduramžiais, yra sunku įsivaizduoti. Išvedžiojo mus pilies prižiūrėtojos po daugumą kambarių, kurių pora turi sienas aukso lakštais išklotas, o kopytėlė, kurioje karalius melsdavosi, turi altorių ir lubas išsagstytas vien brangakmeniais. Tur būt karalius turėjo mels-tis nemažai, nes pergyveno aštuonias pačias, su kurio-mis, gal ir sugriešydavo neretai. Karaliaus buvusiu žmonių išvaizdą galima matyti iš iškaltų akmens sienoje skulptorių paveikslų. Didžiama žiuorovų išreiškė nuomone, kad karalius turėjo neblogą skonį, pasirinkdamas moteris. Tūkstančiai istorinės vertės įdomių dalykų sukrauta šios pilies kambariuose, kurių aprašymui užimtų labai daug laiko ir vietos. Kaip būtų įdomu, kad būtų pastovi taika pasaulyje, kad įvairių šalių žmonės galėtų pamatyti šias istorines retenybes.

Vingiuotu tarpukalnių keliu grįžome į Pragę stebėdami pakeliui sodintus ažuolynus, gražiai nuvalytus šlaitus, kur tik pažvelgsi, visur matyti liudininkai šios šalies žmonių darbštumo ir švaros.

(Bus daugiau)

Dr. Charles Best, insulino ko-išradėjas, ir jo žmona kalbasi su pulkininku W. E. Phillips, Toronto universite-

to direktorių tarybos pirminku. Dr. Best, kurs su velioniu Dr. Banting išrado insulina, buvo pagerbtas spe-

cialėj konvencijoje. Paskirta \$1,000,000 statyti Medikaliaam Institui, kuris bus pavadintas Dr. Best vardu.

Kal

Vokietij yra toli nu ti Vokietij praėjusių skerdynių, 100,000 ka

Tarybu ras G. M. bėdamas a kutiniojo štai ką pas

"Jeigu į pj nuo 19 metų, tai 45 metų V jo mažiau syviam p: pasaulinia giau kaip niam šių

Vokietij lio atydos Premjeras bėdamas į vyriausyb: stebėjo: " tu gyvena vo istorijo

Vokietij ma svarbi jų valsty: reikia plac ir visuome Vokietijos gali labai lį, labai d priklauso. Valstija, vakarinio politikos.

Norint kokia situ Vokietija, žvelgti į F ieškoti ats: atsitikti a

Reikia l: ti faktą, mojo pasa tija buvo 1 dradarbė.

dar nebuv ir šandie kariomer vose prie žmones, k carą ir K bes ir kūr bę. Mum žinoma, i padėjo voi komos alia kuriančią

Vėliau, j viso pasau kreiptos j ninkų anti sėjimas su lio didži: tus ir fi Fordas ju gavęs me Hitlerininl pos gelbēt mo. Už ta laužyti s vieną šalį kratijos l šistams, paskandin kratiją ter

Kalbant Apie Vokietiją

Rašo J. Yla

Vokietija, kaip ir Korėja, yra toli nuo mūsų, bet ta pati Vokietija buvo priešastimi praėjusių dviejų pasaulinių skerdynių, kuriose žuvo ir 100,000 kanadiečių.

Tarybų Sąjungos premjeras G. M. Malenkovas, kalbėdamas apie Vokietijos paskutiniojo pūsimčio istoriją, štai ką pasakė:

"Jeigu paimsime laikotarpį nuo 1900 metų iki 1945 metų, tai pasirodys, kad iš 45 metų Vokietija panaudojo mažiausia 20 metų intensyviai prisirengimui dviem pasauliniams karam ir daugiau kaip 10 metų tiesioginiam šių karų vedimui".

Vokietija tebėra pasaulio atydos centre ir dabar. Premjeras Malenkovas, kalbėdamas į Rytinės Vokietijos vyriausybės delegaciją, pastebėjo: "Vokietija šiuo metu gyvena labai atsakingą savo istorijos etapą".

Vokietijos klausimas užima svarbiausią vietą didžiųjų valstybių politikoje. Ji reikia plačiausiai diskutuoti ir visuomenei. Už tai, kad Vokietijos posūkiai, kurie gali labai paliesti visą pasaulį, labai dideliame laipsnyje priklauso nuo Jungtinių Valstijų, Kanados ir kitų vakarinio bloko vyriausybių politikos.

Norint aiškiau suprasti, kokia situacija, ryšyje su Vokietija, mums reikia pažvelgti į praeitį ir pagal tai ieškoti atsakymo, kas gali atsitikti ateityje.

Reikia labai gerai įsidėmėti faktą, kad pabaigoj pirmojo pasaulinio karo Vokietija buvo tapusi aliantų bendradarbiu. Taikos sutartis dar nebuvo pasirašyta (kaip ir šiandien), o Vokietijos kariuomenė jau dalyvavo kovose prieš Rusijos darbo žmones, kurie buvo nuvertę carą ir Kerensko vyriausybės ir kūrė tarybinę valstybę. Mums lietuviams gerai žinoma, kad tautininkams padėjo vokiečių jėgos, palaimos aliantų, nugalėti besikuriančią tarybinę valdžią.

Vėliau, įsigalėjus Hitleriui, viso pasaulio akys buvo nukreiptos į Vokietiją. Hitlerininkų antikomunistinis sprik sėjimas sužavėjo viso pasaulio didžiuosius industrialistus ir finansierius. Senis Fordas juk ne veltui buvo gavęs medalį nuo Hitlerio. Hitlerininkai pasidarė Europos gelbėtojai nuo komunizmo. Už tai buvo leista jiems lauzyti sutartis, okupuoti vieną šalį po kitos. Demokratijos leido Ispanijos fašistams, Hitlerio sėbrams, paskandinti kraujuose demokratiją tenai.

Bet kaip tas viskas užsibaigė? Hitlerininkai, fašistai ir Japonijos imperialistai, kurie sudarė taip vadinamą antikomunistinę ašį, atsisuko prieš savo šelpėjus. Vokiečiai pasuko linkui Francijos, Japonai, apsiginklavę Amerikos plienu, smogė amerikiečiams. Kaip perkūnija iš giedro dangaus. Apgavystė, kokios Amerika niekad nežinojo.

Tiesa, Hitleris, pamatęs, kad neįveiks buvusių rėmėjų, atsisuko prieš Tarybų Sąjungą ir bandė tuo dar sykį apgauti vakariečius, bet tas nepakeičia pamatinio fakto:

Tokia tai praeitis. O ko galima tikėtis ateityje?

Amerika nori pastatyti Vakarų Vokietiją vėl kaip anuo metu prieš Tarybų Sąjungą, kaip gelbėtoją Europos nuo komunizmo. Iš vienos pusės, ta politika grumoją įstūmimu vokiečių į naują katastrofą, o iš kitos, sudaro pavojų Francijai, Belgijai, Olandijai, Danijai ir kitoms šalims.

Francūzai tą pavojų savo kraštui gerai jaučia. Už tai jie nori, kad Vokietija būtų pažabota. Ji tą tikisi padaryti įtraukiant vokiečių jėgas į europinę armiją po aliantų komanda. Bet ar tas yra saugu?

Vakarų Vokietijos premjeras Konrad Adenauer jau davė ultimatumą Francijai. Ji turi ratifikuoti Bonos sutartis per 90 dienų. Jei ji to nepadarys, Vokietija veikiausiai steigs armijas ir stos į NATO kaip savistovi valstybė.

O kas gali užtikrinti, kad vokiečiai nepasišalintų iš europinės armijos, jeigu tokia būtų sudaryta? Kada Vokietija sustiprės, ji iškelės naujus reikalavimus. Saaro žaizda nebus užmiršta. Reikia neužmiršti, kad Amerikoje yra įsitikinimas, jog Francija ir Italija negali duoti vadovybės Europoje. Ją galinti duoti tiktai Vokietija. Tad ir amerikiečių politika bus nukreipta ta kryptimi, kad Vokietija būtų pastatyta priešakyje, o apie ją koncentruojamos ir kitos šalys.

Taigi, kol kas išrodo, kad Vokietija verčiama tapti antitarybinu kyliu, bet jau dabar matosi ženklų, kurie rodo, kad istorija gali pasikartoti. Amerikiečių politika gali pastatyti Vokietiją ant tokių kojų, ant kurių stovėdama ji pasijus, kad nebereikia taikstytis prie tų, kurie du kartu kariavo su vokiečiais kelių desėtkų metų bėgyje. Ton pusėn veržtis bus daug lengviau. Neatstacius senų sąlygų vakaruose, vokiečiai negali daug ką kalbėti apie veržimąsi į rytus, ypač kuomet rytai jau nebe tie, kokie buvo anksčiau.

Nereikia manyti, kad vo-

kiečiai sutiks kišti rankas į žarijas dėl amerikiečių, kurie norėtų panaudoti vokiečius prieš liaudiškas šalis. Jie tokiame atsitikime gali tikėtis dar daugiau griuvėsių, o naudos labai mažai. Vokiečiai ves tokią politiką, kuri susiderina su jų interesais. O jie ne vien rytuose.

Premjeras Malenkovas nušvietė, koks kelias dėl pačių vokiečių gerovės. Tas kelias saugesnis ir mums, kanadiečiams. Nes jis veda prie taikaus sugyvenimo. Amerikos politika suka ta kryptimi, kuri gali privesti prie pasikartojimo istorijos, kurią dar visi atmename.

aprupindama broliškujų šalių metalurgijos pramonę vertinga pramonės žaliava. Žymią vietą Kinijos tiekimuose užima žemės ūkio produktai, linai ir medvilnė. Rodydamos savitarpio rūpinimąsi, kiekviena šalis daro visa galima kitos šalies liaudies gamybinėms ir buitinėms reikmėms patenkinti.

Iš to galima matyti, kad prekybos tarp Kinijos ir broliškujų šalių pagrindas yra savitarpio interesų laikymasis. Ji teikia didelę naudą liaudies demokratijos šalių ekonomikos vystymui. Ji turi svarbią reikšmę taikos visame pasaulyje stiprinimui.

(ELTA)

Kinijos Prekyba su Liaudiškomis Šalimis

PEKINAS. — Per laikotarpį, praėjusį po šalies išvadavimo, išsiplėtė ir sustiprėjo prekybiniai ryšiai tarp Kinijos Liaudies Respublikos ir kitų demokratinės stovyklos šalių. Ypač sparčiais tempais vystosi užsienio prekybos ryšiai tarp Kinijos ir Tarybų Sąjungos. Tarybų Sąjungos tyginamasis svoris bendroje Kinijos užsienio prekybos apimtyje sudarė 1952 metais 53,42 procento.

Straipsnyje, paskelbtame laikraštyje "Zenminžibao", užsienio prekybos ministro pavaduotojas Siui Siuechanis nurodo:

Po išvadavimo Kinija užmezgė prekybinius ryšius su Europos liaudies demokratijos šalimis — Lenkija, Čekoslovakija, Vokietijos Demokratinė Respublika, Rumunija, Vengrija ir Bulgarija. Šie prekybiniai savitarpio santykiai, užmezgami lygybės, savitarpio naudos ir savitarpio pagalbos pagrindu, pasiekė neregėtą mastą ir toliau nenukrypstamai vystosi bei stiprėja.

Šiais metais Kinija baigė ekonominį šalies atkūrimą ir pradėjo vykdyti pirmąjį liaudies ūkio statybos penkmečio planą. Ji sudarė su Europos liaudies demokratijos šalimis prekybinius susitarimus 1953 metams. Prekių mainų tarp Kinijos ir šių šalių apimtis toliau didėja. Jau šiais metais prekybos apimtis padidėjo palyginti su praėjusiais metais 37,42 procento. Būdinga, kad gamybos priemonių, kurias liaudies demokratijos šalys tiekia Kinijai šiais metais, lygina-

masis svoris sudaro 74,58 procento visos prekybos apimties, pramonės žaliavos — 13,14, vartojimo prekės — 12,28 procento; šiais metais tiekiamų gamybos priemonių lyginamasis svoris viršija 1952 metų lygį 21 procentu. Staklės, motorai, keltuviniai kranai, traktoriai, statybinių įrengimai, vagonai sudaro daugiau kaip 51 procentą bendros importuojamų prekių vertės, tai yra beveik keturis kartus daugiau, negu 1952 metais. Šie skaitmenys ne tik liudija apie Kinijos ekonominės statybos užmojį ir jos taikų pobūdį, bet taip pat rodo tą didelę pagalbą, kurią broliškosios šalys teikia Kinijai, rodo, kad broliškosios šalys, gaudamos ne savanaudišką pirmarūšę technikos atžvilgiu, aktyviai Tarybų Sąjungos pagalbą, pasiekė didžiulius laimėjimus pramonės statyboje.

Savo ruožtu, Kinija tiekia broliškosios šalims volframą, molibdeną, gyvsidabrį, asbestą, alavą, kobaltą, keltūr ir geležies rūdą, tuo pačiu

BEVANAS ATAKUOJA AMERIKOS POLITIKĄ

Birmingham. — Aneurin Bevan čia kalbėdamas ragino Anglijos žmones ir vyriausybę labiau pasipriešinti prieš amerikiečių politiką sąrišyje su Vokietijos apginklavimu.

Jis sako, kad Vokietijoje yra paleistos tos jėgos, kurios iškėlė Hitlerį ir kad gali pasikartoti tas pats, kas buvo praityje ir kad anglams gali tekti skaudžiai už tai vėl nukentėti.

Jis nurodo, kad nepasipriešinimas amerikiečių užgaidoms Vokietijos industriją grąžinti į privačias rankas, vėl atgaivino tas karą ruošiančias jėgas.

MIRĖ GAN ŽYMUS TORIŲ LYDERIS

TORONTO. — Pereitą šeštadienį General Igoninėj mirė Gordon Graydon, vienas iš konservatų lyderių, būdamas 56 metų amžiaus.

G. Graydon buvo taktiškas ir gabus politikierius.

Mirus

JUOZUI VILTRAKIUI

Jo žmonai Onai Viltrakienei, dukteriai ir giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą

Ch. Morkunas	P. E. Laurusevičiai
A. Galinaitis	K. F. Kilikevičiai
Pet. Pajuodis	R. Klinga
P. Pleskus	J. A. Ylai
J. Naujokaitis	G. H. Račiai
J. S. Kevėžai	J. J. Šinkunai
Z. B. Janauskai	S. Z. Jakavičiai
	J. Zulys

Mirus

Pavyzdingam Mūsų Draugijos Nariui

JUOZUI VILTRAKIUI

Jo žmonai Onai Viltrakienei, dukteriai ir giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą

Lietuvių Literatūros Draugijos
162 Kuopa

Mirus

Juozi Viltrakiui

Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Onai Viltrakienei ir jo dukteriai Jean (Mrs. Gill).

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

Montrealo žinios

Organizuos Raštinių Darbininkus

Geležies industrijos unijos — United Steelworkers of America — čia atlaikytoje trijų dienų konferencijoje aptarimui nacionale papėde politinės veiklos tarp kitko nutarė imtis visų galimų žygių suorganizuoti į unijas savo industrijoj ir raštinių darbininkus.

Konferencijoje taipgi buvo karštai ir gyvai diskutuota Norandos ir Timmins mainierių streikai ir nutarta visais galimais būdais — moraliai ir materialiai — remti jų streikus iki pergalės. Priimta rezoliucija, šaukiant visus Kanados unijų lokalus, kad nariai būtų aptaksuojami po \$2 sukėlimui streikuojantiems mainieriams paramos.

Isaiškėjo Misteriškos Vieškelių Vielos

Visais vedančiais į Montrealą vieškeliais prieš tiltus kai kada būna pertiestos vielos, kas automobilių vairuotojus baugina, kad tos "misteriškos" vielos pertiestos tam, kad sugauti per greitai važiuojančius. Bet pasirodo, kad baimė bereikalinga. Pa-

aiškėjo, kad vielos pervestos ne policijos, bet provincialio kelių departamento. Jos registruoja ne važlavimo greitį, o skaito kiek kuriuo keliu pravažiuoja automobilių per dieną. Tuo norima nustatyti judėjimą ant kelių ir kad tuo vaduojantis būtų galima pagerinti važiuotę.

Tiesa, yra mašinos su vielomis ir važlavimo greičiui registruoti, bet jos kol kas Kvebeko provincijoj dar nenaudojamos.

Kriminalystės Siaučia

Policijos direktorius raportavo, kad vien tik liepos mėnesio laikotarpyje Montreale buvo papildyta 1,128 kriminalystės - vagystės. Tame laikotarpyje pavogti 178 automobiliai, iš kurių 160 buvo surasti; 184 stubų apipėšimai, iš kurių 78 buvo tuo jau išrišti; padaryta 14 apipėšimo tikslais užpuolimų (hold-up), iš kurių policija atgavo \$7,979; pavogti 146 pastatyti automobiliai, bet policinis automobilių vagysčių skyrius išaiškino tik 84.

Tai baisus moralis supuimas mūsų didmiestyj.

Apiplėštas Lietuvis

Kalbant apie siautėjimą vagysčių-apiplėšimų, čia vienas ir lietuvis papuolė į jų rankas, būtent, sekmadienio (rugs. 13) naktį Jokūbas Kisielius, jam beinant St. Lawrence bulvaru, buvo užpultas būrio jaunuolių ir apiplėštas. Atėmė iš jo pinigus ir kitas su savim turėtas vertybes. Po apie už valandos laiko du vaikogaliai policijos buvo areštuoti.

Windsor Gatvės Prailginimas Atidarytas

Nugriovus senąją CNR Bonaventure gelžkelio stotį, Windsor gatvė prailginta tarp St. James ir Notre Dame gatvių, kuri įsijunia į Colborne gatvę ir jau atidaryta važinėjimui.

Turtuose Skendęs, Palaidotas Kaip Pavargėlis

Pabaigoj pereito mėnesio gatvėje buvo rastas susirgęs 70 metų amžiaus senis, J. Cunningham. Policijai sakėsi, kad jis neturįs giminių bei pažįstamų, nė kur gyventi. Nuvežtas į Bordeaux kalėjimo ligonbutį ir ten rugsėjo 5 d. mirė. Provincijos pareigūnai palaidojo paprastai kaip pavargėlį. Vėliau paaiškėjo, kad prieš mirtį jis gyveno gražiam apartamente, o dar vėliau atsirado jo pažįstamų ir giminių. Pagaliau atvažiavo iš Čikagos jo giminais ir visi, pažįstami ir giminės, spėja, kad jis turėjo apie \$100,000 ir kito nekilnojamo turto.

Tyrimas apie jo pasakiškąjį turta tęsiamas.

Vagia Moterims Batus Nuo Kojų

Pereitą savaitę čia liko batos dvi moterys bevaikšėdamos — pavogė juodviem batus nuo kojų. Miss Suzana Lefebve, 411 Galt Ave., Verdun, raportavo policijai, kad jai dienos metu, įeinant į Bell Telephone pastatus ant Beaver Hall Hill, jaunas vyrukas griebė už kojų, nutraukė raudonus batelius, vertės \$18,00, ir pabėgo. O diena prieš tai, kitai merginai, Miss Rita Racine, 2397 Dorion St., einant į savo butą irgi jaunuolis griebė už kojų ir nutraukęs batelius pabėgo.

GIRIASI ATLĖKES SU MIG'U I KIMPO

SEOUL. — Amerikiečiai giriasi, kad vienas šiaurės Korėjos lakūnas atskridęs su Mig'u i Kimpo aerodromą ir pareikalavęs \$100,000.

Amerikiečiai karą metu žadėjo sumokėti \$100,000 pirmam pavogusiam šiauriečių dženinį orlaivį MIG.

Parduodam Namus

PARUPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YORk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRENmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DU. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

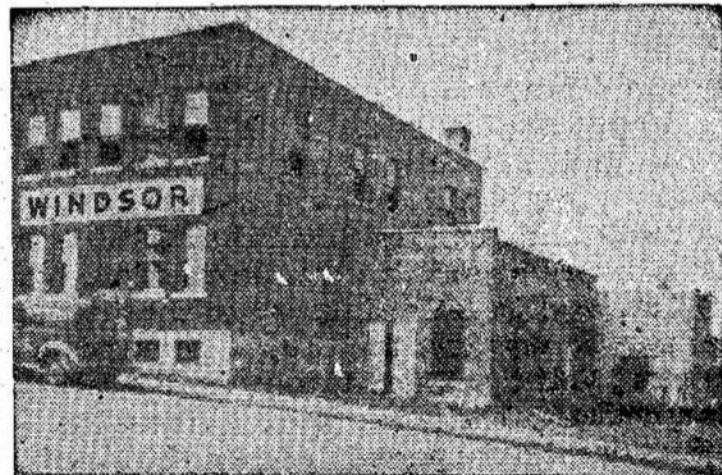
Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Kersys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENmore 6679

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623

Vaiaandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome

telefonuoti TRENmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaite

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriauciūnas, A. Majauskas

Kinse Žm

Apie šį spaudos statistinį havior of kas, žodis "Žmonių gimimas". riu buvo Kinsey, 20 metus ty staiga sl lytiniais pa

Tos pirm gimas tri Kinsey ir klausinėjo vyrų, ir iš darė stat kokie yra pročiai.

Dabar, Kinsey išl veikala, tik tiek sk male (pat dame fem knygos pri knius šešeri sinėta bu Joms buv jų varda Joms (kai vyrams) l gybė klau

Kokio- kartu tur tykius su turėjote k tyrimus? vyrų kada rint pilnų privedė p turėjote prieš ved savo būsi Jei su kit turėjote su kitais bū? Su k nai? Ar vyrais, s santykius kada nors su savo l kokiu nor niai santy atnešė pa t.t.

Per tu mus Kin atrado, k 39 nuo lytinis a bas. Iš t lis turėjo liais vya vo būsim tinius p tus, ir lik kitu vru liai šių m jos neap priešvedy 26 mot no, kad santykius rais jau do, kad a tos moter tinius san

Kinsey Tyrinėjimai Apie Žmonių Lyties Papročius

Apie šeši metai atgal išspaudos pasirodė storoka statistinė knyga "Sexual Behavior of the Human Male", kas, žodiniai išvertus, būtų "Žmonių Patino Lytinis Elgimasis". Tos knygos autorius buvo Dr. Alfredas C. Kinsey, zoologas, kuris ilgus metus tyrinėjęs vabzdžius, staiga susidomėjo žmonių lytiniais papročiais.

Tos pirmos knygos priėmimas truko kelis mėtus. Kinsey ir jo asistentai apklausinėjo kelis tūkstančius vyrų, ir iš jų atsakymų sudarė statistinius teigimus, kokie yra žmonių lytiniai papročiai.

Dabar, po šešių metų, Kinsey išleido naują didelį veikalą, kuris užvardinime tik tiek skiriasi, kad vietoje male (patino) mes ten randame female (patelę). Šios knygos priruošimas ėmė kokių šešerius metus. Apklaustinėta buvo 5,940 moterų. Joms buvo garantuota, kad jų vardai nebus išduoti. Joms (kaip šeši metai atgal vyrams) buvo patiekta daugybė klausimų, kaip tai —

Kokio amžiaus jūs pirmą kartą turėjote lytinis santykius su vyru? Ar prieš tai turėjote kitokių lytinių patyrimų? Ar artimybė su vyru kada nors, kad ir neturint pilnų lytinių santykių, privedė prie klimakso? Ar turėjote lytinius santykius prieš vedybas? Su kuom? Su savo būsimo vyru, ar kitais? Jei su kitais, su keliais? Ar turėjote lytinius santykius su kitais vyrais ir po vedybų? Su keliais ir kaip dažnai? Ar tai su tais pačiais vyrais, su kuriais turėjote santykius prieš vedybas? Ar kada nors turėjote santykius su savo lyties asmeniu? Su koku nors gyvuliu? Ar lytiniai santykiai jums visuomet atnešė patenkinimą ir t.t. ir t.t.

Per tuos ir kitus klausimus Kinsey ir jo padėjėjai atrado, kad —

39 nuosimčiai moterų turi lytinius santykius prieš vedybas. Iš to nuosimčio trečdalis turėjo santykius su keliais vyrais, apie pusę su savo būsimo vyru per paskutinius priešvedybinius metus, ir likusios su vienu, bet kitu vyru. Trys ketvirtadaliai šių moterų pareiškė, kad jos neapgailėstauja turėtus priešvedybinius santykius.

26 moterys iš 100 pripažino, kad jos turėjo lytinius santykius su svetimais vyrais jau po vedybų. Pasirodo, kad aukščiausiai išmokslingos moterys dažniau turi lytinius santykius su svetimais

vyrais (31%) negu tos, kurios nelankė aukštesnių mokyklų (tik 24%).

Panašius atsakymus gavo apie lytinių santykių dažumą. Vidutiniškai surasta, kad moteris turi lytinius santykius apie tris kartus į savaitę. Surasta, kad moters lytinis pajėgumas stipriausias, kuomet ji turi 29 metus amžiaus, tuo tarpu, kai vyrai pajėgiausi lytiniai, kuomet jie turi tik 17 metų.

Ta ir daugybė kitos statistikos sudėta į Kinsey knygą apie moterų lytinius papročius.

Ar tai yra rimta moksliška knyga, ar tik sensacinė? Tikriausiai spauda iš tos knygos padarė didžiausią sensaciją, ir patys leidėjai prie to prisidėjo. Spausdinama Indianos universiteto, viskas iki paskutinės minutės buvo laikoma didžiausioje slapybėje. Pati statistika nebuvo išduota viešumai iki paskutinės minutės, ir kritikai bei mokslininkai, kurie norėjo iš anksto parašyti recenzijas, turėjo važiuoti į Indianą ir prie sargybos pasiskaityti knygos lapų nuotraukas.

Ir praeitą savaitę visi laikraščiai ir žurnalai, davus signalą, kad "jau galima", pradėjo plačiausiai rašyti apie Kinsey knygą. Tad nėra abejonės, kad iš jos padaryta sensacija. Ar ji savaime yra tik sensacija arba turi ir mokslinės reikšmės, tai jau kitas klausimas. Mums atrodo, kad tai mišinys abiejų elementų. Sensacijos pačioje knygoje, be abejo, yra, bet joje yra ir nemažai statistikos, kuri gali tarnauti mokslui. Bet ta statistika chaotiška ir nepilnai moksliška.

Pirmiausia, Kinsey savo raportą vadina studija apie moters lytinius papročius, bet faktinai tai yra tik apie šios šalies moteris. Bet ir čia jis nesistengė padaryti platų tyrinėjimą tarp visų grupių.

Negrės visai nebuvo apklaustinėtos. Iš apie šešių tūkstančių apklaustintų moterų 75% yra baigusios kolegijas arba universitetus. Bendrai šalyje tik 15% yra baigusios tokį aukštą mokslą. Tokiu būdu Kinsey faktinai apklausinėjo tik tam tikrą gyventojų dalį, o ne plačias mases. Jis teisinasi, kad labiau išmokslingos moterys laisviau ir labiau noriai atsakė į klausimus, ir todėl tas buvo lengviau. Bet tai ne pateisinimas. Mokslininkas turi mokėti nugalėti kliūtis, kad gautų teisingą atsakymą.

Bet gal didžiausias neda-

teklius, aiškiausia silpnybė Kinsey raporte, yra ekonominio faktoriaus ignoravimas. Kinsey ir jo asistentai parodė labai ir labai mažai supratimo, kokį vaidmenį žmonių elgėsenoje, iskaitant lytinę elgėseną, vaidina ekonominiai faktoriai.

S.

ANGLIJA RAMINA FRANCŪZIJA

LONDON. — Anglija žada laikyti keturias divizijas savo armijos Vakariniėje Vokietijoje ir po to, kai Vakarų Vokietija rekrutuos pusę milijono savo kariuomenės. Tokiu būdu Anglijos vyriausybė stengiasi suraminti Francūziją, kuri bijo vokiečių armijos atgaivinimo.

Vakariniės Vokietijos armija, pagal amerikiečių planą, turėtų būti įjungta į bendrąją tarptautinę vakarų Europos šalių kariuomenę, bet jona neįeina Anglija.

Kaip Toronto Lietuviai Pastatė Naują Bažnyčią

TORONTO. — Tūlas J. B. rašo Nepriklausomaj Lietuvoj:

"Toronto Bažnyčios Statymo Fondo pinigai buvo laikomi Toronto banko einamoje sąskaitoje. Iš jo pinigus išimti galėjo tik trys BSF valdybos nariai: pirmininkas, išdininkas ir klebonas P. Ažubalis, kai visų trijų kartu pasirašoma.

"1953 m. gegužės mėn. 24 d. parapijos susirinkime atsi-statydo BSF valdyba. Vietoj valdybos buvo išrinkta likvidacinė BSF komisija. Jai priklausė ir visas BSF turtas ir einamosios sąskaitos pinigai. Kleb. kun. P. A-

žubalis likvidacinės komisijos sąmoningai nekvieta ir slaptai (be likvidacinės komisijos) pats pardavė BSF Fondo nuosavybę Bloor gatvėje ir pinigus įnešė į atskirą sąskaitą visų trijų kunigų vardu. Pagaliau likvidacinės komisijos nariams griežtai reikalaujant, buvo sušauktas pirmas likvidacinės komisijos posėdis š. m. rugpjūčio mėn. 25 d. Tame posėdyje buvo nutarta (dalyvaujant ir kun. P. Ažubaliui) grąžinti aukotojams aukas iš BSF Fondo, kadangi BSF Fondo pinigai naudojami ne bažnyčios statymui. Taip buvo pranešta Tėviškės Žiburių Nr. 35. Tačiau tame pat Tėviškės Žiburių numeryje kun. P. Ažubalis (prieš savo nutarimą likvidacinėje komisijoje) paskelbė, kad jis grąžins aukas, jei kas to panorės (ir jei kurija leis?). Tuo pačiu nustatė tik virš vienos savaitės terminą parašymui pareiškimo. Ar galės aukotojai sužinoti apie tai, kurie aukojo iš USA ar tolimesnių Kanados vietovių?

"Po to paaiškėjo, kad kun. P. Ažubalis sugebėjo nueiti į banką ir be likvidacinės komisijos žinios paėmė visus Baž. Stat. Fondo pinigus iš BSF einamosios sąskaitos. Visa tai yra padaryta prieš BSF Fondo nuostatus, patvirtintus parapijos visuot. susirinkimo ir prieš visų aukotojų valią".

Mūsų naujieji tautiečiai statosi išmokslingais, gudriais, bet dieviškos jėgos dar gudresnės...

Dabar yra prašoma aukų kitai bažnyčiai statyti.

Senas Torontietis

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 puslp.)

Rhee nuolatinis grumojimas atnaujinti karą po 90

dienų, jei politinė konferencija nepadarys žygių Korėjos apvienijimui ir pavedimui jam valdyti, yra paprastas blofas, jei Rhee neturi Washingtono užtikrinimo paremti jį. Jis negalėtų kariauti. Daleiskime, kad jis sudarytų 20 divizijų — apie 300,000 ar kiek daugiau armijos, ką gi ji reikėtų prieš Kiniją, o jei karas būtų atnaujintas, jis būtų plečiamas Kinijon ir su Kinija tektų kariauti. Kinija juk gali pastatyti 100 divizijų, o ne 20.

Washingtono gerai žino, kad Rhee negalėtų kariauti. Jei mūsų vyriausybė jo nesudraudžia, tai veikiausiai dėlto, kad nenori skaityti karą baigtu.

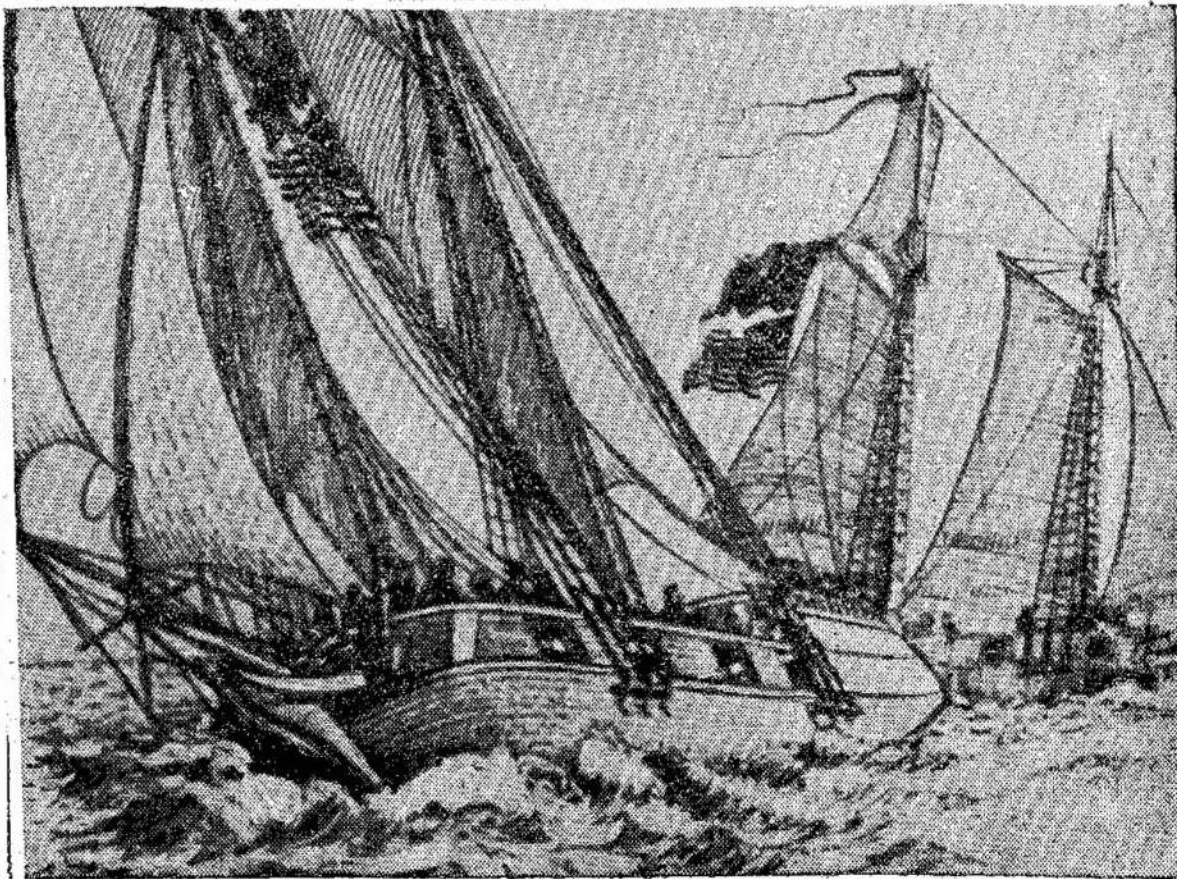
Beech sako, dabar Pietinė Korėja turi 14 divizijų ir galėtų dar dvi sudaryti, jei turėtų išteklių ir ginklų. Kelios divizijos buvo ištaškytos vėliausiomis liaudiesių atakom, iš jų mažai kas liko.

Rhee režimas vien savo armija visai negalėtų kariauti. Jis matomai tikisi įvelti Jungtines Valstijas karan.

Korėjos apvienijimas, kaip Rhee nori — prievartos būdu — negalimas. Tai jau bandyta ir nieko neatsiekta. Rhee reikalavimas taigi reiškia karą atnaujinimą, daugiau nieko.

Jis žino, kad taikiu būdu Korėjos apvienijimas lemia galą jo režimui, negalėdamas valdyti jis nori viską griauti.

Beje, Beech taipgi pažymi, jog Rhee armija pasirodė daug silpnesnė už liaudiesių armiją. Ji greit griuvo pradžioje karo. O tai yra veikiausiai dėlto, kad ir jo armijoje yra didelis jo režimu nepasitenkinimas, kad žmonės jo nenori ir nusikratytų jį prie pirmos progos, jei svetimos armijos jo nepalauktytų. — Vilnis.

Aną dieną Penetanguishene (Ontarijoj) įlankoj buvo iškelti likučiai amerikiečių laivo Scorpion, kurs išgulėjo dugne nuo 1812 metų karo.

Šiame piešinyje matote to laivo vaizdą. Užpakalyje matosi Tigress, kitas amerikiečių laivas, kuris tuo metu kovėsi sykiu su Scorpion. Scor-

pion buvo britų suimtas ir dar porą metų naudojamas kaip reikmenų laivas iki jis buvo nuskandintas.

žmogus, pačių baisiausių mėginimų valandą tikis, kad jis teisus. Lukutinui atrodė, kad Stalinas kreipiasi kaip tik į jį, jį vadina "draugu". Kiek kartų praeityje Lukutinas kankinosi, klausė — ar tik nesvetimas aš? Ir štai tą liepos mėnesio rytą jis suprato, kaip tvirtai jis susijęs su kiekvienu namu, su kiekvienu žodžiu, su kiekvienu sutiktuojų; jis pajuto žemę po kojų, kai toji žemė ėmė svyruoti.

Liepos mėnuo buvo karštas. Pranešimai galėjo visai iš vėžių išmūsti — vis naujos ir naujos kryptys! Daugelis Lukutino tarnybos draugų jau kariavo. Maskvos skersgatviai buvo nepanašūs į save — dingo vaikai, miestas nutilo kaip miškas be paukščių.

Labai karštą dieną vienu skersgatviu žygiavo liaudies milicija. Ji dainavo:

Kad būtų linksniau...

Kulkosvaidžiai trata,

Dainavo jie nedarniai; nedarniai ir žygiavo — iš karto buvo matyti, kad tai žmonės, įpratę laikyti ne šautuvą, o plunksną ar skriestuvą; jų tarpe buvo pagyvenusių, buvo labai storių ir žemų, ir aukštų, ir liguistų, buvo astmatikų, išpurtusiais veidais silpnaširdžių, filologų ir sąskaitininkų, botanikų ir dailininkų, teatro butaforininkų, kasininkų, knygrišių, bibliotekininkų, stalių, monterių, visų galimų profesijų žmonių. Jie rūpestingai mokėsi karo mokslo abecelės; sunkiausia jiems buvo žygiuoti sutartinai. Jų tarpe buvo Lukutinas. Jis dabar nurimo; net pranešimai jį kažkaip mažiau dirgino; jis jau nebežiūrėjo iš šalies, nebespėliojo, kas bus: jis tapo milžiniškos karo mašinos dalis.

Nuovargis trukdė užmigti naktį; tada jis įtemptai pasukubomis galvojo, tarsi iki pirmojo mūšio būtų norėjęs perprasti visa, kas buvo jam nesuprantama per ilgus gy-

venimo metus. Jis sakė pats sau: jauniems viskas aišku — jie gina savo idėjas, savo pasaulį. O aš? Kiek kartų sieloje aš ginčijausi su draugais... Kodėl dabar išnyko visi skirtumai? Kai aš klausiausi Stalino, jutau, kad jis pasako visų mintis. Šiandien mes praėjome pro seną cerkviukę. Aš netikintis, ji miela man savo berželiais, vaikštes prisiminimais. Priešais — mokykla, ten buvo šaukimo punktas — jei mes atlaikysim, toje mokykloje mokysis Polenka... Senis Zuravliovas vakar pasakė, kad mes giname Rusiją. Ne, man brangi ne tiesiog Rusija, bet štai šioji, gyva, šiandieninė. Jon susigėrė praeitis. O praeitin niekas negali susigerti. Aš galėjau kritikuoti, abejoti, dabar aš matau, kad be šito aš negaliu gyventi...

Jis užmigdavo, o rytą prasidėdavo mokymasis; ir jis džiaugdavosi — pirmą kartą gyvenime jis galėjo nesvyruoti, nesiginčyti su savimi, dabar jis kareivis: pasiųs, įsakys — jis įvykdys. Karas jam atrodė esąs tikslus ir aiškus: generolas kažką pažymi žemėlapyje; bataliono vadas perduoda įsakymą kuopos vadui, o jis, Lukutinas, šliaužia, šauda, sėdi apkase.

Vėliau jis šypsodavosi, prisiminęs šias mintis: karas pasirodė esąs kitoks...

Jie nakvojo Viazmoje, mažame sukrypusiame namelyje, kuris buvo pilnas šiaudinių baldų, ryšulių, skudurų. Seimininkė sirgo fliusu: ji liūdnei žiūrėjo į karius, dūsavo. Lukutinas pažiūrėjo į ikonas ir susimąstęs paklausė:

— Tikite dievą?

Ji papurtė galvą.

— Dabar daug kas pasjabino... Jei vokiečiai ateis, šitaip ramiau... O aš norėčiau ką nors tikėti — gyventi lengviau...

— Mūsų liaudimi netikite?

Ji atsiduso:

— Vokiečiai, pasakojama,

viską mašinomis... Jų kareiviai šoklaudo gauna...

Lukutinas buvo su draugu — iki karo Fedosiejevas dirbo "Šalikopodšipnike", jis rašė laišką žmonai, bet, išgirdęs pokalbį, nustojo rašęs ir tarė šeimininkei:

— Moteriška jūsų prigimtis... Palauk, atvažiuosim mašina — neatsigėrėsi.

Šeimininkė vėl atsiduso: skaudėjo dantį ir buvo baisu — jms bombarduoti, paskui ateis vokiečiai...

Kai paryčiui Lukutinas ir Fedosiejevas ruošėsi išeiti, ji pravirko:

— Neleiskite jūs vokiečių! Vis dėlto saviškiai...

Tie žodžiai persekiojo Lukutiną; jis prisimindavo liūdnas ir beprasmiškas moters akis, tokios būna pervargusių arklio... Fedosiejevas, matyt, galvoja apie žmoną... Kiti turi žmonas, tėvus, draugus... O jis tik Polenką, jai ir parašyti negalima. Ji nesupranta, kur dingo tėvelis... Ją reikia apsaugoti kaip tą fliusu sergančią moterį... Ir už visus galvoti. Ir už visus mirti...

O staiga jis pabūgs? Jis manė esąs silpnadvasis. Ar jis išdrįso kada nors stoti prieš kitus, praverti burną susirinkime? Netgi Katios jis būkštaudavo. Kas gi jam bus tą akimirka, kada ir drašiejį netenka nuovokos?...

Naktį vokiečiai bombardavo kaimą, ten stovėjo baterija. Nuo raketų buvo šviesu kaip dieną. Kažkas nusikeikė:

— Gyvatė, kiek prikabinė jo!

Lukutinas gulėjo ant pilvo ir suglumęs klausė save: kodėl aš taip bijau? Net nuostabu!... Nejaugi aš išimtis, nykus bailys?... Visus vidurius drasko... Bet trauktis nesitrauksiu — negalima...

Po dviejų dienų jis pakliuvo į pragarą: visa tai įvyko kažkaip staiga. Gal būt, generolas žinojo, kokį būklę; bet kuopos vadas nė neįtarė, kad prasiveržė vokiečių tankai. Tiesa, jiems ne kartą buvo pasakota, kad tankų bijoti nereikia, yra granatos, "buteliai", svarbu tik nesinervinti, išlaukti, kada tankas prieis... Kada apie tai kalbėjo bataliono komisaras, visa atrodė paprasta ir nebaisu. Vis dėlto žmonės su-

mišo. Leitenantas Žigačas rėkavo:

— Kur buteliai? Ščegolevas sako, kad rytą pasiuntęs...

Lukutinas atsiūrė siaurame griovyje, apaugusiame dilgelėmis, šalimais — Fedosiejevas, Levinas. Bonkos buvo alinės, ir Fedosiejevas pamėgino juokauti...

— Vėžių betruksta...

Atsiliepdamas Levinas nusikeikė. Lukutinas tylėjo. Jis nieko negalvojo, tik godžiai žiūrėjo į tolį. Kiek laiko jie išsėdėjo? Lukutinas mechaniškai žvilgčiojo į laikrodėlio ciferblatą, bet sąmonėje nieko nepasijildavo. Jis ne pamatė, o išgirdo vadovaujančio tanko artėjimą. Žvangėjimas ir ūžesys didėjo. Lukutinas pasilenkė dar žemiau: dilgelės degino veidą. Toje kelio vietoje buvo staigus posūkis. Tankas sulėtino greitį. Lukutinas pamatė, kaip iš bokšto angos pasirodė vokiečiai. Berods, karininkas... Lukutinas išsitiesė ir švystelėjo butelį. Jo akyse viskas susidrumstė, jis daugiau nieko nematė.

Šaudė. Lukutinas vėl prispaudė prie žemės. Baisu nebuvo. Baimė jis pajuto tik vakare, kai leitenantas Žigačas pasakė:

— Pristatysiu visus tris apdovanoti.

Tada Lukutinas atsipeikėjo, prisiminė liesą tamsų vokiečio veidą. Tai mirtis kale-

no dantimis... Taip gali tapti fatalistu. Lošti su likimu velniškai baisu. O palieps ryt — ir vėl eisiu, lauksiu dilgelėse... Čia žmogus negali laimėti... Ne, gėli — karą mes laimėsime... Paskui bus daugiau patrankų, gerų patrankų, o kol kas bonkomis... Paika, kad alinėmis...

Fedosiejevas nustebė: Lukutinas, kurio senoviška mandagumą visi pašiepėdavo, stovėjo viduryje kelio ir taip keikėsi, kad net du vežikai išsižiojo.

— Kas jums Pavlai Sergejevičiui?

Lukutinas susigėdęs šypstelėjo.

— Nieko... Kariaujam.

— Vyrų čia reikalas, — kalbėjo Chana. — Vargšą Liovą, tur būt, užmušė. Dabar eis Osia. Jis supranta ir kitiems gali papasakoti... O tu kur?... Jiems ne tai rūpi, kad tave puoselėtų...

Užuot atsakius, Raja išsiplaškus nusišypsojo. Ligoninė ji priėmė iš pradžių kaip kažką, kas neišvengiama. Aišku, geriau būtų į naikinamąjį batalioną. Bet ji ir šaudyti nemoka... Tebūnie ligoninė. Svarbiausia — patekti į frontą. Kas tas frontas, ji pati negalėjo išvaizduoti, tik tai jautė — širdis plaka ten, o iki čia kraujas vos vos siekia, gatvės stingsta, apmiršta.

(Bus daugiau)

ATLANTIC CITY BEDDING
& UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantotas — Aproxavimas Nemokamas

699 Bloor St. W. Lombard 1438
prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT
SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028
(Dabrovolskių Zentas)

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išaria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akilnų.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

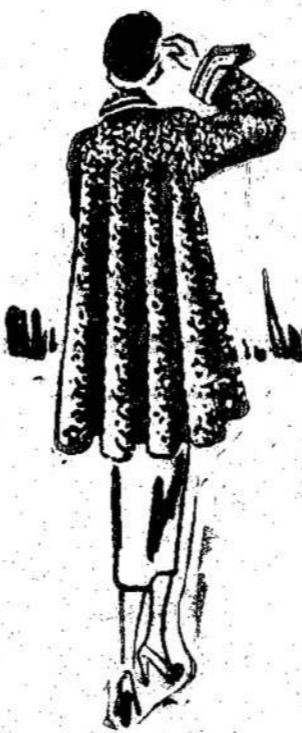
Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459
RA. 4228

Specializuojamės Prirengimė Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Furcas,
Zakietus, Skraistes ir
Kalnierius

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.
Telefonas: RA. 8971

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Auto Nelaimėje Užmušti Du Lietuviai

Pereitą šeštadienį Toronto spauda pranešė, kad automobilio nelaimėje liko užmušti du jauni lietuviai, Julius Vaitkevičius ir Sigmundas Butkus. Tame pačiame automobilyje buvo Vytautas Sadreika ir Vladas Šleinytis sunaikinti sužeisti, o vairuotojas Stan Prakapas lengvai sužeistas. Visi tarp 25 ir 27 metų amžiaus.

Jie važiuo iš Tillsonburgo. Ties Orchard Rd., ant Dundas vieškelio, jie užvažiuo ant troko ir smarkiai trenkė iš užpakalio. Sakoma, kad jie labai greitai važiuo. Auto

vairuotojas Prakapas esąs areštuotas.

Staiga Mirė Čepulis

Pirmadienį, rugs. 21 d., staiga mirė Jonas Čepulis, virš 70 metų amžiaus, torontietis.

Staigi mirtis jį sutiko būnant lietuvių salėje. Pirmadienio vakare apie 8 val. jis kaip ir paprastai vakarais, atėjo į salę susitikti su savo pažįstamais. Vos įėjus į salę ir stabtelėjus tarp būrelio besikalbančių savo pažįstamų, staiga atbulas parkrito ir nė žodžio neištaręs mirė.

Šiuos žodžius rašant jo kū-

nas dar miesto lavoninėje. Laukiama jo giminių iš JAV, kurie pagal J. Čepulio testamentą rūpinsis laidotuviemis.

Jis buvo tik pergyvenęs gan aštrų plaučių uždegimą ir prieš savaitę išėjęs iš ligoninės.

Serga

Šiuo tarpu daug Toronto lietuvių serga. Vieni šalčiaus, o kiti sunkesnėmis ligomis. Bet neįmanoma visus pranešti.

Torontietis

Žvaigždžių Koncertas Studio Theatre

TORONTO. — Studio teatre, College ir Manning, bus rodoma, pradėdant pirmadienį, labai graži tarybinė filmą "Žvaigždžių Koncertas".

Filmui vardas duotas ryšy su tuo, kad šio koncerto programą pildo geriausi tarybiniai artistai, o programa susideda iš klasikinį-rusų meno kūrinį.

Kam neteko girdėti apie A. Kačaturino baletą "Gayane"? Arba kas negirdėjo apie garsiausią baletą šokėją Ulanovą? Ji šoks Šopeno "Valsą". Daugelis jau žino apie Šostakovičiaus "Miško Dainą" (oratorija). O ką galima pasakyti apie Čaikovskio Šeštą Simfoniją? Tikriausiai visi esate girdėję jo operą "Pikų Dama". Glazunovo baletas "Raimonda" taipgi įeina į programą. O kam nežinoma Glinkos opera "Ivan Suzanin"?

Žinoma, nesitikėkite pamatyti vienoj filmoj visus

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys,
taipgi švieži kiaušiniai
pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

tuos kūrinius pilnumoj, bet joj bus gražiausios scenos išminėtų kūrinių.

Kas myli muziką, operą ir baletą, tas jokiū būdu negali likti nepamatęs šios filmos. Ji toli pralenkia "Grand Concert".

Galima pasakyti, kad neuzilgo tame pačiame teatre bus galima pamatyti Rimsky-Korsakovo operą "Sadko".

Reporteris

Pranešimai

Winnipeg, Man.

Svarbus Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 7 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio mėn. (October) 11 dieną.

Pardavimui

Ančių Perykla

1,000 brederių, duodančių 75 procentus gerų vaisių, 9 kambarių namas, elektra, vanduo, 275 akrai žemės, netoli Oshawos, prie gero kelio, 40 galvijų, arkliai, irankiai. Išnuomavimui ar pardavimui. Galima tuojaus užimti.

Telefonuokit: M I d w a y 6409, arba rašykit: L. Coghlin, 164 Jarvis St., Toronto.

Pardavimui

Pastatas su progresuojančiu bizniu tabako distrikte. 3 Lane Bowling, Pool Room su 3 Boston ir 2 Snooker stalais, Snack Bar, minkšti gėrimai, ice cream ir cigaretai. Šeši apartamentai išnuomoti, apartamentas savininkui.

Tolimesnių informacijų galima gauti pas A. Puzarą, Box 38, Rodney, Ont., arba telefonu: 131M.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priėmama Kaina
148 WESTMUNSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO

"Žvaigždžių Koncertas"

(Spalvota tarybinė filmą)

● Kačaturino baletas "Gajane", ● Nepalyginamoji Ulanova "Šopeno valse", ● Šostakovičiaus oratorija "Miško daina", ● Čaikovskio Šeštoji Simfonija ir opera "Pikų Dama" su Lemeševu, ● Glazunovo baletas "Raimonda", ● Glinkos "Ivanas Suzaninas" su Mikailovu, ● Miliutino "Lenino Kalneliai", ● Rusų liaudies šokiai ir muzika.

Pirmadienį, Rugsėjo 28, Visą Savaitę

Kasdien nuo 6 v. v. Treč. ir Šešt. nuo 2 v. dienos.

STUDIO

teatre
College ir Manning

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Šavininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriskų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272 1/2 Queen St. W., Toronto

2 valandą po piet, Lietuvių Klube, 140 Manitoba Ave.

Visus narius kviečiame atsilankyti, nes daug svarbių reikalų aptarti.

Vasaros laiku beveik viena valdyba kuopos reikalus tvarkė. Dabar vasara praėjus, maudymasis ir žuvavimas užsibaigė. Tad valdyba prašo narius ir nares neužsildaryti stubose, o lankytis į susirinkimus.

7 Kp. Valdyba

Windsor, Ont.

Susirinkimas

LLD 21-mos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo (September) 27 dieną, 1-mą val. po pietų, Rusų svetainėje, Draullard Rd.

Prašome visus narius dalyvauti.

Valdyba

Ekspertiskai įdedam visokių geriausias išdirbystės allejaus degintojus.

● Išmokėjimas pratęsimas a net iki 24 mėnesių.

● 10% pigiau mokant iš ka no.

● Garantija vieniems m tams.

● Allejaus sutartis su bile ka ria allejaus kompanija.

Mes taipgi įrengiam ultra m durniška šilto vandens sistemą š šilto oro pečius.

Garner & Co.

15 BARTON AVE., TORONTO
Tel. ME. 2554